

13.3.2019

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

5 – 2019

Kokousaika: 13.3.2019 klo 18.00 – 20.51

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

5 – 2019

Mötestid: 13.3.2019 kl 18.00 – 20.51

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

13.3.2019

95 §.....	5
Esityslistan asia nro 5	5
MUUTOS KAUPUNGINVALTUUSTON KOKOONPANOSSA	5
Valtuutettu Oskala	5
99 §.....	5
Esityslistan asia nro 9	5
VUODEN 2018 TALOUSARVION TYTÄRYHTEISÖJEN SITOVAT TAVOITTEET	5
Valtuutettu Koskinen.....	5
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	5
Apulaispormestari Pakarinen	6
100 §.....	6
Esityslistan asia nro 10	6
RAIDE-JOKERIN HANKESUUNNITELMAN ENIMMÄISHINNAN KOROTTAMINEN HELSINGIN KAUPUNGIN OSALTA	6
Valtuutettu Arhinmäki.....	6
Valtuutettu Ebeling.....	8
Valtuutettu Hyttinen	9
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	10
Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro).....	10
Valtuutettu Vuorjoki.....	11
Valtuutettu Hyttinen (vastauspuheenvuoro).....	12
Ledamoten Modig (vastauspuheenvuoro)	12
Valtuutettu Hernberg.....	13
Pormestari Vapaavuori	14
Ledamoten Modig	15
Valtuutettu Muttilainen	16
Valtuutettu Kaleva (vastauspuheenvuoro)	17
Valtuutettu Hillman (vastauspuheenvuoro)	17
Valtuutettu Jalovaara (vastauspuheenvuoro)	17
Valtuutettu Hernberg (vastauspuheenvuoro).....	18
Valtuutettu Ebeling (vastauspuheenvuoro)	18
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	18
Valtuutettu Sazonov.....	19
Valtuutettu Soininvaara (vastauspuheenvuoro)	20
Valtuutettu Arajärvi (vastauspuheenvuoro).....	21
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	21
Valtuutettu Koskinen	21
Valtuutettu Strandén	21

13.3.2019

Ledamoten Rantala	22
Valtuutettu Pajunen	22
Valtuutettu Peltokorpi.....	23
Valtuutettu Kopra	23
Valtuutettu Ebeling.....	24
Valtuutettu Vanhanen	24
Valtuutettu Arhinmäki.....	25
Valtuutettu Peltokorpi.....	25
Valtuutettu Hyttinen	26
Valtuutettu Kaleva.....	26
Ledamoten Månsson	27
Valtuutettu Meri.....	28
Valtuutettu Harjanne	29
Valtuutettu Peltokorpi.....	29
Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro).....	30
Valtuutettu Peltokorpi (vastauspuheenvuoro).....	30
102 §.....	31
Esityslistan asia nro 12	31
MÄKELÄNRINTEEN LUKION LAAJENNUKSEN JA PERUSPARANNUKSEN HANKESUUNNITELMA.....	31
Apulaispormestari Pakarinen	31
Valtuutettu Ahva	32
103 §.....	32
Esityslistan asia nro 13	32
VUOSAAREN LUKION UUDISRAKENNUKSEN HANKESUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN	32
Valtuutettu Jalovaara	32
Valtuutettu Korkkula.....	33
Valtuutettu Venemies.....	34
Valtuutettu Sydänmaa	34
Apulaispormestari Pakarinen	35
Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro).....	36
Valtuutettu Korkkula (vastauspuheenvuoro).....	36
Ledamoten Modig (replik)	37
Valtuutettu Jalovaara (vastauspuheenvuoro)	37
Valtuutettu Venemies (vastauspuheenvuoro).....	38
Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro).....	38
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro).....	38
Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	39

13.3.2019

Valtuutettu Oskala (vastauspuheenvuoro).....	39
Valtuutettu Urho (vastauspuheenvuoro)	39
Valtuutettu Sydänmaa (vastauspuheenvuoro).....	40
Valtuutettu Niskanen.....	40
Valtuutettu Holopainen	41
Valtuutettu Arhinmäki.....	41
Valtuutettu Meri.....	41
Valtuutettu Urho.....	42
Ledamoten Månsson	42
Valtuutettu Korkkula.....	43
Valtuutettu Muttilainen	43
105 §.....	43
Esityslistan asia nro 15	43
PATTERIMÄEN ASEMAKAAVA JA ASEMAKAAVAN MUUTOS (NRO 12477)	43
Valtuutettu Kivelä.....	43
Valtuutettu Stranius	44

13.3.2019

95 §

Esityslistan asia nro 5

MUUTOS KAUPUNGINVALTUUSTON KOKOONPANOSSA

Valtuutettu Oskala

Kiitoksia valtuustolle ja tästä suuresta päivästä, kun saan taas liittyä joukkoonne täysivaltaisena.

Tämän juhlistamiseksi 20 nopeimmalle on kaakkua tuolla kahvilan puolella.

99 §

Esityslistan asia nro 9

VUODEN 2018 TALOUSARVION TYTÄRYHTEISÖJEN SITOVAT TAVOITTEET

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kiinteistö Oy Myllypuron Kampuksen rakennushanke on 5 kuukautta jäljessä aikataulusta. Kysyn, että mistähän tämä myöhästyminen johtuu.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Kiitos, puheenjohtaja.

13.3.2019

En ajatellut vastata tähän suoraan, mutta tämä on sikäli ihan hyvä puheenvuoro ja kysymys, koska tämä kampusaluehan on valtavan iso ja myös mittakaavaltaan sinne korkeuksiin asti vallitsee sitä Itä-Helsingin näkymää. Mutta täytyy sanoa, että se on hieno ja lähtenyt heti rullaamaan koko sillä Myllypuron alueella. Siellä käy paljon ihmisiä päivän mittaan syömässä ja siten tutustumassa tähän kampuksen toiminta-ajatukseen, joka myös lähtee siitä, että korkeakoulu on avointa tilaa ja kaupunkilaiset pääsevät siellä opiskelijoiden kanssa vaihtamaan ajatuksia. Joten ehdottomasti tästä Myllypuron kampuksesta, kun siinä se toinenkin osa vielä viimein toivottavasti muutaman kuukauden päästä valmistuu, tulee ihan Itä-Helsingin ylpeys.

Apulaispormestari Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Olen täällä tänään apulaispormestari Anni Sinnemäen sijaisena ja vastaan tähän tulleeseen kysymykseen. Eli miksi Metropolian rakennustyöt ovat viivästyneet, johtuu siitä, että hanke on varsin haasteellisessa paikassa. Se on aivan siinä Kehä I:n kainalossa keskellä kaupunkirakennetta ja myös erilaisia liittymiä. Sen kanssa edetään sinänsä ihan järjestelmällisesti niin pian kuin tai sitä vauhtia kuin se on mahdollista. Mutta että tämä haasteellinen sijainti on syynä tälle viivästymiselle.

Kiitoksia.

100 §

Esityslistan asia nro 10

RAIDE-JOKERIN HANKESUUNNITELMAN ENIMMÄISHINNAN KOROTTAMINEN HELSINGIN KAUPUNGIN OSALTA

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa herra puheenjohtaja.

13.3.2019

Raide-Jokeri on äärimmäisen tärkeä hanke Helsingille, pääkaupunkiseudulle, meidän joukkoliikenteellemme. Ongelmamme on ollut pitkään se, että meiltä puuttuvat hyvät poikittaiset joukkoliikenneyhteydet. Joukkoliikenteemme, raideliikenteemme on säteittäistä, ja Raide-Jokeri tulee nimenomaan tähän rakoon ratkaisuksi. Nyt Jokeri-linjaa kulkevat bussit osoittavat, miten tärkeä, miten suosittu ja miten tarpeellinen tämä linja on. Raide-Jokeri on myös siinä mielessä tarpeellinen. Meille esiteltiin viime kokouksen alla tätä uutta lippu-uudistusta ja vyöhykemallia, niin vyöhykemalli esimerkiksi on ajateltu niin, että siinä voidaan käyttää näitä poikittaisia linjoja niin että esimerkiksi B-alueelta voi mennä C-alueelle yksinkertaisesti koukkaamatta A-alueen kautta. Raide-Jokeri on myös äärimmäisen tärkeä asuntopoliittisten tavoitteiden kannalta. Raide-jokeri mahdollistaa hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen uutta asumista. Me tarvitsemme uusia asuntoja, me tarvitsemme asuntorakentamista, koska asumisen hinta on kohtuuttoman korkea Helsingissä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Miksi asia on täällä nyt käsittelyssä, on se, että hankkeen hinta on noussut, ja siitä varmaan kukaan meistä ei ole iloinen. Kukaan meistä ei ole siihen tyytyväinen. Ensin pitää tietysti nostaa esille se huomio, että me emme täällä valtuustossa käsittele niitä hankkeita, jotka ovat pysyneet budjetissa tai jotka ovat alittaneet budjetin. Sen vuoksi meille tulee vinoutunut kuva varmasti siitä, että kuinka monet hankkeet ylittävät tosiasiasa budjetin. Käsitykseni on, kun yritin kysyä sitä etukäteen apulaiskaupunginjohtajalta, niin noin 80 % pysyy budjetissa tai jää sen alle. Mutta tämä olisi hyvä tuoda esille, koska muuten jos seuraa vain esityslistojamme, jos seuraa poliittista keskustelua, niin seuraa ainoastaan niitä hankkeita, jotka ylittyvät.

Mutta tässä ylitys on merkittävä, todella suuri, ja tässä ylityksen ongelma on erityisesti vielä se, että kun valtio osallistuu tämän Raide-Jokeri-hankkeen rahoitukseen ja päätös on tehty prosenttimääräisesti – ensin määriteltä euromäärät ja sitten on päätetty euromäärät – ja nyt kun hankkeen hinta tulee nousemaan, niin se ei vaikuta enää valtion osuuteen. Eli valtion osuus tulee jäämään alle 30 %:n, joka alun perin oli yhdessä neuvoteltu summa. Nyt herää kysymys, miksi näin on käynyt ja mitä voisimme tehdä paremmin tulevaisuudessa, että hankkeet pysyisivät hinnassa. Ongelma on ilmeisesti ollut se, että tämä hankkeen arvioitu hinta on määriteltä siinä vaiheessa, kun suunnittelu ei ole ollut kovin pitkällä. Kun suunnittelua on jatkettu entistä pidemmälle, on pystytty tekemään tarkempia suunnitelmia ja sitä kautta nähty, että tämä hankkeen hinta nousee.

13.3.2019

Nyt kysymys on siitä, että missä vaiheessa me teemme siis päätöksiä hankkeesta. Annammeko ensin vain miljoonalla eurolla suunnitella ja sen suunnittelun pohjalta sitten teemme päätöksen vai teemmekö niin, että suunnittelemme ensin 20 miljoonalla, sitten päätämme, teemmekö hankkeen vai emmekö tee. Ei sekään kuulosta kovin järkevältä. Näiden 2:n välistä pitäisi löytyä siis muoto. Kruunusillat oli hanke, jossa täällä valtuustossa ensin hyväksyttiin se pohjaratkaisu, jota lähdettiin suunnittelemaan, ja vasta myöhemmin sitten hankkeen kokonaisarviohinta. Tämä Raide-Jokeri nähdäkseni nyt tuo esille sen, että meidän pitäisi ehkä näin isoissa hankkeissa toimia niin, että ensin tavallaan hyväksytään hanke lähtökohtaisesti ja sitten sen jälkeen myöhemmin itse asiassa se hinta vasta, kun on pidemmälle suunniteltu. Sekin tuntuisi nimittäin omituiselta, jos me suunnittelisimme ensin 20–30 miljoonalla ja sitten tyrmäisimme hankkeen. Mutta emme voi olla tyytyväisiä tähän hinnan nousuun, mutta voimme olla tyytyväisiä siihen, että Raide-Jokeri etenee.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Ei näin. Ties kuinka monennen kerran joukkoliikenteen hankkeen kustannukset karkaavat. Kun vajaan 3 vuotta sitten Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi Raide-Jokerin hankesuunnitelman, kerroin varovaisuuteni tämän hankkeen suhteen. Olen poliittisen urani lähes alusta asti ollut voimakas poikittaisen joukkoliikenteen edistäjä. Kerroin kuitenkin suhtautuvani Raide-Jokerin rakentamiseen varovasti. Syynä olivat olleet hankkeen kustannukset ja matalaksi jäävä hyöty-kustannussuhde. Pidin hanketta silti perusteltuna, mutta totesin muun muassa: "On kuitenkin yksi iso mutta, ja se mutta liittyy kustannuksiin. Joukkoliikennehankkeiden kustannukset ovat viime aikoina liian usein ylittäneet alun perin hyväksytyyn budjetin, eikä se rajoitu vain länsimetroon". Edelleen totesin: "Koska joukkoliikennehankkeet ovat periaatteessa hyviä hankkeita, meillä on suuri vaara leväperäisyyteen". Tämän johdosta tein tuolloin seuraavan toivomusponsehdotuksen, joka meni läpi: "Hyväksyessään Raide-Jokerin hankesuunnitelman kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus seuraa tarkasti Raide-Jokerin kustannusten kehittymistä". Ei ole hyväksyttävää, että nämä kustannuslisäykset toistuvat ja toistuvat. Kysyn, miten pormestari Vapaavuori aikoo parantaa Helsingin toimintaa, jotta tämän luokan ylitykset loppuvat. Yli kolmanneksen lisäys jo näin kättelyssä ei saa olla läpihuutojuttu.

13.3.2019

Valtuutettu Hyttinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kun Helsingin ja Espoon kaupunginvaltuustot hyväksyivät Raide-Jokerin hankesuunnitelman vajaat 3 vuotta sitten, hankkeen kokonaiskustannusarvio oli 275 miljoonaa euroa. Nyt meille esitetään uutta hintalappua, joka on 386 miljoonaa. Samaan aikaan MAKU-indeksi on kuitenkin noussut vain 6 yksilöllä arvosta 100 arvoon 106. Siis reilun 40 %:n kustannustason nousu, vaikka indeksi on noussut vain 6 prosenttiyksiköllä. Inflaatiokin on pysytellyt viime vuosina ennätysalhaisella tasolla noin prosentissa vuodessa.

Raide-Jokeri on tarpeellinen hanke, ja korostankin, etten vastusta Raide-Jokerin rakentamista sinänsä. Hanke olisi pitänyt toteuttaa jo vuosia sitten. Se, mitä en ymmärrä, on se, miten hintalappu on voinut jo tässä kohtaa nousta näin paljon. Millä tavoin laskelma, jonka perusteella hanke alun perin Helsingin ja Espoon päättäjille myytiin, on tehty? 111 miljoonan euron ero aikaisempaan arvioon ei ole pieni virhe vaan korkean tason moka, ja tarkoittaa sitä, että kaupunkien suhteellinen mak-suosuus suhteessa valtion maksamaan nousee merkittävästi. Tämän lisäksi pelkään, että edes nyt meille tarjottava 386 miljoonan euron hintalappu ei ole lopullinen. Länsimetron ensimmäisen vaiheen ensimmäisen kustannusarvio oli suunnitteluvaiheessa 400 miljoonaa, josta se nousi vuoden 2008 hankesuunnitelmassa 713,6 miljoonaan euroon, mutta lopullinen kustannus oli yli miljardin. Kustannukset siis nousivat suunnitteluvaiheen ensimmäiseen arvion nähden 172 %. Jos vastaava toteutuu myös Raide-Jokerin kohdalla, maksamme Raide-Jokerista lopulta 473 miljoonaa euroa, eli aikaisemmalla onnistumistasolla maksaisimme vielä 87 miljoonaa euroa lisää nykyiseen esitettyyn summaan nähden. Samaan aikaan länsimetron jatkeen rakentamiskustannus on muodostumassa myös merkittävästi suunniteltua kalliimmaksi, ja Espoo joutui hyväksymään jo viime vuonna 350 miljoonan euron kustannusylityksen.

Arvoisa puheenjohtaja.

Ei voi olla niin, että joukkoliikennehankkeiden hintalaput kasvavat hankkeesta riippumatta sadoilla miljoonilla euroilla projektin edetessä. Näin alakanttiin mitoitettujen hinta-arvioiden esittäminen valtuustoille on merkki törkeästä huolimattomuudesta hankkeita valmistelevilla tahoilla. Espoo on jo puuttunut tähän järjettömään kustannustason nousuun ja palauttanut hankkeen valmisteluun. Helsingin tulisi myös tehdä kriittinen tarkastelu hankkeen kustannustasoon, jossa sekä allianssimalli että mahdollisuus kilpailutuksiin tutkittaisiin säästöjen löytämiseksi. Olen

13.3.2019

kin tehnyt palautusesityksen, joka on luettavissa kokousjärjestelmässä. Kaupunginvaltuusto palauttaa Raide-Jokerin tarkennetun hankesuunnitelman uudelleen valmisteltavaksi yhteistyössä Espoon kanssa siten, että saadaan paremmat edellytykset toteuttaa hanke esitettyä pienemmillä kustannuksilla.

Kiitos.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa herra puheenjohtaja.

Tässä on aika seikkaperäisesti arvioitu se, mistä nämä kustannusten nousut johtuvat, ja nähdäkseni se kustannusten nousu johtuu siitä, että suunnittelua ei ollut viety tarpeeksi pitkälle silloin kun lyötiin hintalappu sille, mitä tämä tulee maksamaan. Juuri siihen yritin puheenvuorossani puuttua, että tavallaan meidän ei pitäisi – varsinkaan hankkeissa, jotka tehdään osittain valtion prosentuaalisella tuella – liian varhaisessa vaiheessa lyödä hintaa kiinni suunnitteluun, koska tässä nähtiin, että se ei ollut tarpeeksi pitkälle viety.

Toinen huomio on se, että tämä tehdään allianssimallilla, eli tavallaan tässä myös nämä rakentajat sitoutuvat tähän hintaan, jonka me nyt lyömme kiinni, ja on kaikilla toimijoilla toisenlainen motiivi pysyä kiinni näissä hinnoissa, koska kaikki nousu pudottaa myös rakentajien voittoa tässä.

Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro)

No niin, onnistui.

Puheenjohtaja. Valtuustotoverit.

Valtuutettu Arhinmäki on ihan oikeassa tuossa selittäessään tätä asetelmaa, ja valtuutettu Hyttinen myös kaupunkiympäristölautakunnan jäsenenä on ollut paikalle, kun meille on selvitetty juuri ne kaikki yksityiskohdat, mistä tämä nousu johtuu. Tässähän ei ole kyse siitä, että hinta on noussut kesken suunnitteluprosessin tai siis kesken urakkaprosessin, niin kuin esimerkiksi länsimetron tapauksessa tapahtui, vaan tässä kohtaa suunnitelmien tarkentuessa on selvinnyt, mitä linjauksia on tehtävä teiden osalta, minkälaisia voimalinjoja on muutettava, miten on siirrettävä lämpöputkia. Kaikkia näitä tällaisia käytännön asioita, joita ei siinä karkeassa arviossa, johon se alkuperäinen suunnitteluhinta perus-

13.3.2019

tui, yksinkertaisesti voi ottaa huomioon. Kyllä tämä on juuri niin kuin Arhinmäki sanoo, että palataan joko siihen, että miten paljon rahaa käytetään siihen selvittämiseen ennen kuin se hinta lyödään kiinni. Ei missään nimessä kannata palauttaa.

Valtuutettu Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Maailman toimivin kaupunki tarvitsee maailman toimivimman joukkoliikenteen. Me emme halua Helsinkiin tupaten täysiä ja myöhästeleviä busseja. Me emme halua lisää yksityisautoja ja ruuhkia. Sekä ilmastomuutoksen torjunnan että ihmisten toimivan arjen näkökulmasta on hyvä, että Helsinkiä nostetaan enemmän raiteille ja me parannamme joukkoliikennettä. Tästä syystä Raide-Jokeri on todella tärkeä hanke. Me tarvitsemme myös lisää asuntoja, ja Raide-Jokerin varrelle me saamme tilaa isolle määrälle asuntoja, ja tämä on juuri sitä tiivistä ja toimivaa kaupunkia, mitä me haluamme.

Jos haluamme kehittää kaupunkia hyvään suuntaan, se valitettavasti maksaa rahaa. Nyt tässä tämä kustannusarvio on tarkentunut aiemmasta, ja on tietenkin tosi harmi, että kustannukset ovat kasvaneet nyt kun ne on laskettu tarkasti. Mielestäni on selvää, että meidän ei pidä hyväksyä tällaisia kustannusten ylityksiä läpihuutojuttuna, mutta toisaalta tässä meille on annettu selvitys siitä, mistä tämä kustannusten nousu johtuu, ja tässä myös tämän esityksen perusteella, arvion perusteella näkemykseni on, että Raide-Jokeri on niin tärkeä hanke, että se kannattaa tehdä näilläkin kustannuksilla. Mielestäni siis tässä kohdassa on hyvin perusteltua hyväksyä tämä esitys.

Kokonaan toinen kysymys on sitten se, miten me voimme ehkäistä niitä tilanteita, joissa kustannukset nousevat merkittävästi siinä vaiheessa, kun on jo tehty päätöksiä hankkeesta. Tämä on vakava asia, koska demokraattisen päätöksenteon kannalta on hyvä, että meillä on mahdollisimman paljon oikeata tietoa mahdollisimman varhain. Mutta tämä on myös hyvin vaikea yhtälö. Niin kuin valtuutettu Arhinmäki tässä hyvin avasi omissa puheenvuoroissaan, että myös suunnittelu vie rahaa, ja on myös ongelmallista käyttää hyvin paljon rahaa siihen, että suunnitellaan jotain, jota ehkä sitten ei hyväksytäkään. Eli tämä on ison keskustelun ja pohdinnan paikka, että mikä on tähän kysymykseen oikea ratkaisu. Miten me pystyisimme sopivan verran huolehtimaan siitä, että meillä on mahdollisimman hyvää tietoa kustannuksista mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

13.3.2019

Mutta tosiaan tässä kohdassa me olemme nyt saaneet selvityksen siitä, miksi juuri tässä hankkeessa kustannukset ovat nousseet. Meillä on tässä erittäin hyvä, tärkeä ja arvokas hanke ja olennainen kysymys, onko Raide-Jokeri tämän hinnan arvoinen. Minun mielestäni tämä selkeästi on tämän hinnan arvoinen. Myös Vasemmistoliiton valtuustoryhmä pitää tätä hyvänä ja tärkeänä ja kannattaa tämän esityksen hyväksymistä.

Kiitos.

Valtuutettu Hyttinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tosiaankin jos me olisimme odottaneet tätä valtion osuuden hakemista siihen kohtaan kun meillä olisi ollut realistinen arvio, niin me olisimme saaneet valtiolta tähän 30 % eli 115,8 miljoonaa nyt saatavan 84 miljoonan euron sijasta. Että kyllä me olisimme voineet melkein 32 miljoonaa käyttää enemmän siihen ja jäädä silti vielä voitolle. Ei tämä nyt kyllä ihan oikein mennyt.

Kiitos.

Ledamoten Modig (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Hyttiselle haluaisin todeta, että tämä valtion antama tuki Raide-Jokerille, niin se oli osa MAL-sopimusta, joka on siis laajempi pääkaupunkiseudun kuntien ja valtion välinen aiesopimus, joka on valtion keino porkkanalla vauhdittaa asuntorakentamista, liikennejärjestelyjä ja kestävästä kaupunki- ja maankäytön suunnittelua. Se oli osa sitä isoa kokonaisuutta. Se ei ollut mikään täsmällinen, että me olisimme neuvotelleet yksinään valtion kanssa, tuetteko tätä yksittäistä raidehanketta riippumatta kaikesta muusta. Sellaista vaihtoehtoa ei oikein ole, missä me olisimme odottaneet tämän yhden hankkeen valmistumista ja sen jälkeen katsoneet, mitä valtio oli mieltä, koska siinä sopimuksessa oli osapuolena monia muitakin kuin vain me ja pelissä valtiolle vielä tärkeämpänä kaikki se asuntotuotannon lisääminen, mihin siinä sitouduimme.

13.3.2019

Valtuutettu Hernberg

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kuten tässä nyt on jo moni maininnutkin, niin tämä on monella tavalla tosi merkittävä hanke Helsingille. Yksi tietysti syy, miksi tämä on merkittävä, niin tämä on nyt ensimmäinen kerta, kun me kokeilemme allianssimallia joukkoliikennehankkeessa. Tästä näkökulmasta onkin hyvin harmillista, että tämän hankkeen kustannusarvio ylittyy nyt niin reilusti. Se, että Helsingin maksettavaksi tulee 81 miljoonaa lisää, niin se ei ole ihan pieni asia se.

Tästä tosiaan kustannusylityksestä on käyty tosi seikkaperäiset keskustelut kaupunkiympäristölautakunnassa ja kaupunginhallituksessa, ja meille on esitelty hyvin yksityiskohtaisesti, mistä ylitys johtuu. On myös selvitetty, löytyykö mahdollisuuksia saada aikaan säästöjä. Kyllä se lopputulema ihan selkeästi on se, että ylitys on tosi monen osatekijän summa. Se on ihan aito. Se ei ole mitenkään paisuteltu. Siellä ei ole ilmaa, ja ei siellä oikein mitään järkeviä säästökohteita löydy. Mutta on tosi tärkeitä ottaa tästä kaikki mahdolliset opit jo ihan sen takia, että Helsinki kuitenkin tulee panostamaan raideliikenteeseen tulevina vuosikymmeninä tosi paljon. On ihan selvää, ettei kaikissa tulevaisuuden ratikahankkeissa voi tulla vastaavanlaisia pomsahduksia. Kuten Arhinkmäki tuossa hyvin totesi, allianssimallin etuna on toki se, että rakentaja kantaa osan siitä kustannusriskistä, mutta tässä tosiaan vielä täytyy miettiä sitä, että tavallaan missä tulevat ne päätöksentekopisteet, missä sitoudutaan hankkeiden kustannuksiin.

Sikäli tilannehan on kuitenkin Helsingin kannalta varsin onnellinen, että tämän kustannusnousun jälkeenkin me jäämme tästä hankkeesta kuitenkin plussan puolelle. Me saamme tästä tosi merkittävää kaavoitus-hyötyä. Sen linjan varrelle tehdään tosi paljon täydennysrakentamista, ja tämä on tietysti ensinnäkin kannattavuusmielessä erinomainen asia, mutta sitten se vielä tärkeämpi puoli on se, että tämän Jokeri-linjan varteen syntyy runsaasti uusia koteja helsinkiläisille. Se Raide-Jokeri toteuttaa juuri sellaista tiivistä, hyvien joukkoliikennedyhteyksien varaan rakentuvaa kaupunkia, jota yleiskaavassa ja kaupunkistrategiassa tavoitellaan. Tosiaan Raide-Jokeri on myös valmistuessaan tosi tärkeä parannus Helsingin poikittaisliikenteeseen. Se korvaa nykyisen bussilinjan 550, joka on tosi ruuhkainen ja jonka matkustajamäärien ennustetaan edelleen kasvavan. Helsinkiläisiä on jo niin paljon ja lähitulevaisuudessa meitä on vielä enemmän, että ei tämän porukan liikuttelu bussinyörillä keskeisillä raiteilla vain enää onnistu. Me tarvitsemme niitä raidehankkeita. Me tarvitsemme tämän ja me tarvitsemme lukuisia muitakin. Jokeri-linja on myös tosi tärkeä yhteys Aalto-yliopiston kam-

13.3.2019

pukselle ja Helsingin yliopiston Viikin kampukselle, ja se parantaa myös merkittävästi Viikin alueen liikenneyhteyksiä.

Tämä on hyvä ja tärkeä hanke siitäkin huolimatta, että se on kalliimpi kuin odotettiin. Tällä hankkeella on myös vihreän ryhmän tuki. Lopputuloksena tässä on lisää koteja ja parempaa joukkoliikennettä helsinkiläisille eli entistä parempaa kaupunkia.

Pormestari Vapaavuori

Arvoisa puheenjohtaja.

Jos muistan oikein, mitä valtuutettu Hernberg äsken sanoi, niin olen samaa mieltä. Tämä on tärkeä ja hyvä hanke siitä huolimatta, että se maksaa enemmän kuin mitä aiemmin oletettiin. Näin on. Haluan myös kiittää valtuutettu Arhinmäkeä erinomaisen hyvästä puheenvuorosta. Olen hänen kanssaan tästä täysin samaa mieltä. On tietenkin monella tapaa hankalaa ja kiusallista, että tässä on suunnitelmia lyöty kiinni huomattavan paljon vaillinaisen valmistelun pohjalta, ja varsinkin kun on kyse tilanteesta, mihin ollaan saamassa valtion apua. Se ei tee tästä huonoa hanketta tämän jälkeenkään, mutta kai on vain pakko myöntää, että se on kiusallista ja saattaa johtaa siihen – ja varmaan johtaakin siihen – että valtion osallistuminen tähän on pienemää kuin mitä sen olisi pitänyt olla.

Se on ehkä hyvä mieltää, joka tässä keskustelussa on jonkun verran tullut esille, että tällainen allianssimalli poikkeaa perinteisestä mallista monella tapaa. Voisi sanoa, että perinteisessä mallissa niitä kustannuslylyksiä voi tulla sen matkan varrella vaikka kuinka paljon, ja sitten vasta ihan lopussa nähdään, että mitä se oikein maksoikaan. Ehkä ne kustannuslylykset, jotka ovat tullakseen, niin jos niitä tulee, niin tulee vasta siellä loppupuolella. Kun taas ehkä tässä allianssimallissa se menee toisinpäin, että jos ne kustannukset nousevat, niin se tapahtuu heti tässä alussa, koska se malli pitää sisällään sen, että sen jälkeen kun siihen sitten lähdetään ja sitoudutaan, niin sen jälkeen jos kustannukset ylittyvät, allianssin muut osapuolet eli lähinnä suunnittelijat ja urakoitsijat maksavat puolet siitä kustannuslylyksestä. Se on minusta aika varma tae sille, että heidänkin intressissään on nyt aidosti katsoa, että sitten tässä vaiheessa hyväksyttävä hintalappu aidosti ja oikeasti pitää.

Valtuutettu Ebelingin kysymykseen, jota en ihan tarkkaan muista, miten se oli muotoiltu, vastaan kuitenkin sillä lailla, että joitakin päiviä tai viikkoja sitten asetin kaupungin sisäisen työryhmän, johon tosin kutsumme

13.3.2019

myös valtion edustajan mukaan, jonka tehtävä on käydä läpi ehkä noin kokoluokkaa 5 viime aikoina toteutunutta vai vireillä olevaa hanketta, jotka ovat selvästi ylittäneet kustannuksensa – erityyppisiä hankkeista – ja sitten ehkä 5 sellaista, jotka eivät ole tehneet tätä. Yritettäisiin aidosti ja huolella perata, onko niissä jotain yhtenäisiä lainalaisuuksia ja muita, joista voitaisiin sitten oppi jatkoa silmällä pitäen. Meillä on myös hankkeita, kuten vaikkapa Oodi tai kaupunginteatterin peruskorjaus, jotka ovat olleet isoja ja hankalia hankkeita, jotka eivät ole ylittäneet kustannuksia. Meidän pitäisi nyt varsin analyttisesti käydä läpi, ovatko nämä kaikki uniikkeja tapauksia vai löytyykö niistä jotain sellaisia lainalaisuuksia, joista me voisimme jatkossa oppia.

Ledamoten Modig

Arvoisa puheenjohtaja.

Jos pormestari Vapaavuori tässä tunnusti sympatiansa punavihreätä ajattelua kohtaa, niin minä taas puolestani olen täysin samaa mieltä pormestari Vapaavuoren kanssa. Tässä on oikeastaan kaikki olennainen mielestäni jo sanottu. Eihän tämä ylitys ketään ilahduta, mutta koska Raide-Jokeri on meille kokonaisuutena niin keskeinen ja niin tärkeä hanke, hyväksyn tämän ylityksen. Pidän edelleen tätä hanketta niin kannattavana huomioiden kaavoitushyödyn, huomioiden maan arvon nousun, huomioiden sen koko positiivisen vaikutuksen kaupunkirakenteeseemme, ihmisten liikkumiseen, ilmastotavoitteisiimme, että olisin hyväksynyt sen, vaikka alkuperäinen esitys olisi ollut tämän ylityksen kokoinen. Tässä pormestari avasi hyvin sitä, miten allianssimalli toimii, ja se on juuri se syy, mikä tekee tästä aivan erilaisen casen kuin länsi-metro. On mielestäni paljon parempi saada tässä vaiheessa tarkennettu arvio kustannuksista kuin projektin loppuvaiheessa yllätyslasku.

Poikittaisliikenne on Helsingin joukkoliikenteen kaikkein heikoin kohta, ja Raide-Jokeri on siinä keskeinen, merkittävä parannus. Se on myös kaiken muun tavoitteidemme mukaista, mitä meillä on niin ilmaston kuin kaupunkirakenteen suhteen. Me nostamme joukkoliikenteemme raiteille ja luomme uutta rakennusmaata ja uusia asemakaavoja raiteiden varrelle. Helsinki kasvaa valtavaa vauhtia, ja me kaikki tunnemme täällä Helsingin yhden suurimmista ongelmista, asumisen korkean hinnan. Jotta me pystymme siihen vastaavaan, meidän on rakennettava enemmän. Samaan aikaan usein täällä kannamme huolta siitä, että virkistys- ja viheralueita nakerretaan tämän asuntotuotannon paineen alta. Jos meillä nyt esimerkiksi jäisi käyttämättä kaikki tämä asemakaavapotentiaali, mitä Raide-Jokeri meille tuo, viheralueet olisivat vielä suuremman uhan alla. Eli kyllä minä kannatan tätä ylitystä ja olen iloi-

13.3.2019

nen, jos Helsingin valtuusto tekee Espoon valtuustoa vastuullisemman ratkaisun. Totean myös loppuun muistutuksena, että suurin osa julkisista investoinneistamme pysyy budjetissa ja aikataulussa. Ne, jotka ylittyvät, ovat ne, jotka saavat sen suurimman huomion, mutta suurin osa pysyy budjetissa.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Herää kysymys, onko Raide-Jokerin hankesuunnitelma laskettu tahallaan alakanttiin alun perinkin vai eikö hankkeen suunnittelijoilla ole ollut tarvittavaa osaamista. Ylitys on niin huomattava, että pistää epäilemättä epäilemään, toimitaanko asiassa tarkoitushakuisesti. Kun hanke on saatu liikkeelle ja suunnitelmat on rakennettu sen ympärille, siitä ei käytännössä enää voi perääntyä. Ei tämä voi kerta toisensa jälkeen mennä näin, että heitetään hupusta joku summa, ja sen jälkeen kun joku tarttuu syöttiin tai me tartumme syöttiin, aletaan lypsää lisää. Isojen infra-hankkeiden budjetin ylitys tuntuu olevan enemmänkin sääntö kuin poikkeus, ja tämän toimintakulttuurin pitää muuttua. Näin on mennyt aina näiden raiteiden kanssa. Toki niin kuin pormestari Vapaavuori mainitsi, Oodi on pysynyt budjetissaan, mutta kulttuurin pitää ikään kuin pysyä budjetissaan tässä kaupungissa alimitoitettuna muutenkin.

Raide-Jokerin rakennuskustannukset nousevat 111 miljoonaa, ja sen lisäksi nostetaan vielä matkalippujen hintoja, joten sen takia tämä on aika kivuliasta tällä hinnalla runnoa raiteita läpi, vaikka sillä on oikea tarve. En tosiaan vastusta Raide-Jokeria. Päinvastoin kannatan sitä lämpimästi. Kaiken yleishyödyllisyyden lisäksi siitä on myös taloudellisia vaikutuksia, niin kuin on nähty tai kuultu. Peräänkuuluttaisin kuitenkin virkavastuuta. Meidän pitäisi oikeasti päätöksentekijöinä päästä, pitää luottaa niihin esityksiin, mitä meille tuodaan. Täällä usein sanotaan, ettei infrahankkeita ja sote-menoja voi verrata keskenään, mutta kyllä se käytännössä näin menee, kun kaikesta muusta on rokotettu, mutta Raide-Jokerin tapauksessa tullaan vain ilmoittamaan ilmoitusluontoisesti, että tässä olisi tällainen 111 miljoonan ylitys. Silloin kun tätä alun perin meille tarjottiin, puhuttiin 10 %:n ylityksestä, ja se oli nimenomaan se porkkana, mikä on se maksimi siellä sisällä. Silloin myös itse peräänkuulutin tämän perään, että jos tässä pysytään, niin kyllä tämä ihmetyttää tämä toimintamalli.

Espoossa on palautettu tämä homma käsittelyyn. Miksemme mekin voisi katsella vastuullisemmin tätä hommaa, koska tuntuu todella järjetömältä, että tänne tuodaan sitten ikään kuin puolivillaisia suunnitelmia

13.3.2019

ja sinun pitäisi hyväksyä tietämättä yhtään, mihin ollaan menossa. Ei tämä voi olla mikään automaatti tämä homma. Näyttää aika huonolta voisi sanoa ulospäin tällainen päätöksenteko, toimia kumileimasimena ja sitten kukaan ei tiedä oikeastaan, mistä päättää. Onko tämä tämä toimintakulttuuri, mitä täällä halutaan harrastaa jatkossakin? Mielestäni ei.

Valtuutettu Kaleva (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kun täällä nyt alkoi tällainen keskinäinen solidaarisuuden henki vallita – pormestari kehuu punavihreätä ajattelua, Silvia Modig puolestaan kehuu pormestaria – niin minä haluaisin jatkaa tässä samassa hengessä ja sanoa, että tämä oli kyllä täyttä asiaa, mitä valtuutettu Muttilainen tuossa sanoi. Kyllä tämä on erittäin huolestuttava kehitys, jos ollaan menossa siihen suuntaan, että joko ei osata tehdä näitä kustannusarvioita alun perinkään tarkasti tai riittävän tarkasti taikka sitten että ne myydään meille päättäjille jollakin tavalla halvemmalla, jotta se toteuttaminen aloitetaan, vaikka tiedetään, että tässä ei kuitenkaan tulla pysymään. Nämä molemmat tavat ovat kyllä hyvin huolestuttavia. Kiitos valtuutettu Muttilainen tästä hyvästä puheenvuorosta.

Valtuutettu Hillman (vastauspuheenvuoro)

Jatkan tätä huolestunutta linjaa, eli olen harvinaisen samaa mieltä edustaja taikka valtuutettu Muttilaisen kanssa asian ytimeistä. Oikeastaan tämä on nyt pitkälle prosessiongelma, eli nyt allianssimallin myötä tulee käsiteltäväksi hankkeiden todennäköisesti aika lähellä oleva loppusumma, joka käsittää toki myös näiden toimijoiden katteet. Tässä, kuten todettua, tietty vastuu tämän onnistumisesta tai epäonnistumisesta on myös rahallisesti näillä toteuttajilla 50–50, jos oikein muistan. Nyt on syytä kiinnittää huomiota siihen, miten todellakin nämä hankkeet rakentuvat. On aihetta olettaa Muttilaisen mukaan tai kuten Muttilainen totesi, että hankkeet myydään halvalla ja toteutetaan kalliilla.

Kiitos.

Valtuutettu Jalovaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

13.3.2019

Kyllä minun täytyy nyt vähän kysyä, että kun täällä tulee eri ryhmistä vähän erilaisia näkemyksiä, että oletteko te nyt tähän hankkeeseen sitoutuneita vai ei. Välillä täällä toinen puhuu, että joo, ollaan mukana ja sitten sieltä kuitenkin toinen sanoo, että ei olla. Koettakaapa nyt päättää, mikä on teidän linjanne tässä asiassa.

Valtuutettu Hernberg (vastauspuheenvuoro)

Suosittelisin kaikille, joita nyt ihmetyttää tämä kustannusnousu, että onko siinä nyt jotain vilunkipeliä harrastettu, tutustumaan esityslistakohdan liitteeseen 2, kustannusarvion perusteluraportti, jossa on todella yksityiskohtaisesti kerrottu se, missä siellä reitin varrella on tullut ilmi asioita jatkosuunnittelussa, jotka vaikuttavat kustannuksiin suuntaan tai toiseen. Siellä on myös asioita, jotka ovat vaikuttaneet kustannuksia pienentävästi.

Valtuutettu Ebeling (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Mielestäni tässä keskustelussa on luotu vääränlaista kuvaa valtuutettu Hyttisen palautusesityksestä. Eihän siinä vastusteta tätä koko juttua, vaan pyrkimyksenä on saada hanke toteutettua esitettyä pienemmillä kustannuksilla. Ei pidä tulkita sitä koko hankkeen vastustamiseksi, vaan se on niitten kustannusten laskemiseksi.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä on mielestäni tärkeää hahmottaa tämä hankkeen mittakaava. Raide-Jokerihan on nyt tässä tarkistetussa kustannusarviossa 386 miljoonan euron arvoinen projekti, ja sitten on selvää, että tämän kokoisessa hankkeessa kun suunnitellaan valmiiseen kaupunkitilaan erittäin tiheästi, jo nyt tiheästi asutun pääkaupunkiseudun varrelle uutta raitiotielinjaa, niin siellä tulee ymmärrettävästi yllätyksiä ja tulee myös haasteita siinä, miten se raitiotie sovitetään sinne väleihin. Haluaisin kyllä nyt tässä todeta sen, että ainakin itse luotan tämän kaupungin virkamiehiin ja virkavastuuseen. Ei tässä voi alkaa puhua siitä, että virkamiehet tahallaan arvioivat tai tahallaan valmistelevat huonosti, jotta päätöksentekijät joutuvat sitten myöhemmin nostamaan hintaa. Itse ainakin luotan tässä kaupungin virkamiestyöhön.

13.3.2019

Tämä tilannekuvahan on se, että pääkaupunkiseutu ja Helsinki kasvavat tällä hetkellä erittäin voimakkaasti, ja sitten on meidän tehtävämme hallita tätä kasvua kestäväällä tavalla. Raidehankkeet ovat tähän ratkaisu, koska samaan aikaan ne vauhdittavat asuntotuotantoa, jolloin sitten tämä kaupunkirakenne tiivistyy, mutta sitten raidelinjaukset ovat liikuttamisen kannalta kestäviä ratkaisuja. Toivon, että tämä tuleva hallitus ymmärtää tämän tilannekuvan paremmin kuin nykyinen. Sen osalta olisi varmasti tarpeen keskustella valtion sitoutumisesta näihin tärkeisiin liikennehankkeisiin, jotka samaan aikaan kykenevät hallitsemaan tätä voimakasta väestön keskittymistä kaupunkeihin mutta sitten myös vastaavat tähän ilmastohaasteeseemme.

Valtuutettu Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja, mahdollisuudesta osallistua tähän ihan vain keskusteluun.

On ehdottomasti niin, että on kestävämpää, että säännönmukaisesti – ei koko ajan mutta säännönmukaisesti – meillä on pöydällä hankkeita, joissa alkuperäiseen suunnitteluun verrattuna kustannukset ylittyvät. On ehdottomasti niin, että meidän pitää tehdä kaikkemme ja parantaa juoksua siinä, jotta päätöksentekijöitä ei aseteta tavallaan kohtuuttomaan asemaan siinä, että jonkin hankkeen alkuperäisen kustannusarvion mukaisesti on lähdetty etenemään, on tehty pitkälle vietyjä esimerkiksi kaavoituspäätöksiä tässä tapauksessa, ja sen jälkeen meillä on pöydällä tilanne, jossa käytännössä on hyväksyttävä kustannusten merkittävä ylitys. Tässä meidän pitää parantaa juoksua erityisesti suunnittelun päässä tässä esisuunnitteluvaiheessa ennen kuin ne hankkeet alun perinkään tulevat päätettäväksi, ja se voi vaatia myös resurssia. Eli kyllä meidän pitää myös kantaa sillä tavalla vastuuta, että meillä on riittävät resurssit jo aivan alussa tapahtuvaan suunnitteluun.

Toisena oppina myös on otettava se, että valtion osallistuminen pitäisi aina rakentaa prosentuaalisen osallistumisen varaa, ei könttäsunnan. Ymmärrän, että se on hankala keskustelu valtion kanssa, mutta että kyllä se on yksi keskeinen asia, kun vaikkapa tulevia MAL-sopimuksia tehdään ja jostain hankkeista sovitaan, niin valtion prosentuaalinen osallistuminen on avain siihen, että myös näin myöhemmässä vaiheessa, jos kustannukset paisuvat, Helsingin maksutaakka pysyy kohtuullisempänä.

Samaan aikaan on niin, että tämä hanke on tärkeä Helsingille. On niin, että poikittaisen joukkoliikenteen parantaminen on varmaan keskeisin

13.3.2019

yksittäinen kysymys, mitä kaupungin joukkoliikenteen kehittämisessä pitää tehdä, ja sen siirtämistä raiteille odottavat monet, monet asukkaat. Mennään Haagaan, Oulunkylään, Pitäjänmäkeen. Sieltä aidosti tulee palautetta, että meneehän tämä Raide-Jokeri nyt eteenpäin, saadaanhan se mahdollisimman nopeasti valmiiksi, koska se sujuvoittaa tuhansien ja kymmenien tuhansien ihmisten arkea.

Kun katsoo tätä konkreettista ylitystä, niin se on tarkoin screenattu. HKL:n johtokunta on sitä arvioinut. Täällä todettiin kaupunkiympäristölautakunnan tarkkaan katsoneen, ja myös kaupunginhallitus useaan otteeseen kuuli asiantuntijoita tästä asiasta, ja itse ainakin hyvin tarkkaan esitetystä aineistosta ja tarjotuista asiantuntijakuulemisista yritin päästä selville siitä ja pääsinkin selville siitä, mistä ne kustannukset tulivat. Ilokseni saimme myös vastauksia, että jo tässä jatkosuunnitteluvaiheessa on tehty myös karsimisia niistä alkuperäisistä suunnitelmista, mitä oli tehty, jotta voidaan hillitä tätä kustannusten paisumista. Kuten edellisissä puheenvuoroissa todettiin, tämän allianssimallin käyttämisen tässä hankkeessa nyt pitäisi toimia takuuna siitä, että uudestaan emme käy tätä keskustelua ylityksestä myöhemmässä vaiheessa, vaan toivottavasti näemme seuraavaksi ne allianssimallin positiiviset puolet eli aikataulun pysymisen paremmin hallinnassa, ehkä jopa aikataulun alittamisen ja mahdollisesti jopa kustannusten alittamisen, koska se on kaikkien, niin kaupungin kuin tätä konkreettista rakennustyötä ja suunnittelutyötä tekevien intressi.

Näiden ajatusten pohjalta ja sen tarkan screenauksen pohjalta, mitä eri vaiheissa tätä päätöksentekoprosessia jo ennen valtuustoa on tehty, näen, että nyt on syytä edetä tässä hankkeessa näistä kustannusylityksistä huolimatta.

Valtuutettu Soininvaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun tässä nyt on niin kehuttu tätä allianssimallia siitä, että se pitää hinnat sitten tästä eteenpäin kurissa, niin onhan siinä tietysti se ongelma, että juuri tässä vaiheessa allianssin osapuolella on intressi hilata niitä hinta-arvioita ylöspäin, koska sitten jos ne onnistutaan alittamaan, siitä saa plussaa ja sitten on aika pieni riski, että joutuu sakko. En tässä kuitenkaan usko, että tässä on kysymys. Olemme saaneet kaupunkiympäristölautakunnasta erittäin seikkaperäisen perusselvityksen siitä, mistä nämä ylitykset johtuvat, ja kaupungin virkamiehet ovat tätä projektia kyllä aika tarkkaan seuranneet.

13.3.2019

Valtuutettu Arajärvi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Jatkaisin tuohon Soininvaaran puheenvuoroon sen verran, että samalla tietysti allianssimallin olennainen tekijä on laadunvalvonta eli se, ettei tavoitteesta ja asetetuista standardeista tingitä sen aikana kustannussäästöjen saamiseksi, vaan että tämä toiminnan kokonaisuus on edelleen sellainen kuin on ajateltu ja ettei tässä suhteessa eli kustannusten säästämiseksi aseteta liian heikkoja standardeja. Se on siis olennaisesti valvontakysymys myös.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä päätös nyt tehdään, että tätä määrärahaa lisätään, niin nyt pitää sitten toivoa, että se todella se Jokeri syntyy tällä rahalla. Ettei käy kuin länsimetrossa, että kesken kaiken joudutaan lisäämään vielä määrärahaa. Valvonta on todella hyvin tärkeä, niin kuin Arajärvi sanoi.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Raide-Jokerin kustannusarvion kesäkuussa 2016 hintaa 275 miljoonaan. Nyt kustannusarvioksi esitetään 386 miljoonaa, eli kustannusten nousu on 111 miljoonaa eli yli 40 %. Kyllä se on merkittävä nousu. Todettakoon myös, että Helsingin osalta tämä Raide-Jokerin infrastruktuurin kustannusarvio ylittää 43 %. Kysyn, että mitä tälle kustannuslaskennalle on tarkoitus tehdä, ettei tällaisia virheitä pääse jatkossa syntymään.

Valtuutettu Strandén

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Perussuomalaiset kannattaa vastuullista talouspolitiikkaa eikä holtitonta rahankäyttöä, kuten myös valtuutetut Hyttinen, Ebeling ja Muttilainen toivat puheenvuoroissaan esille. Meidän täytyy ottaa vastuullisessa päätöksenteossa huomioon Espoon palautusratkaisu ja tehdä hank-

13.3.2019

keen suunnittelun osalta yhteistyötä Espoon kanssa talousvaikutusten osalta. Kannatan Nuutti Hyttisen palautusta.

Ledamoten Rantala

Värderade ordförande.

Spår-Jokern behövs. Den behövs för att utveckla den tvärgående trafiken som är viktig för många invånare och för våra utbildningscampus. Den behövs också för den är viktig för stadsplaneringsprojekt och för att vår kollektivtrafik ska bli klimatsmartare. Det är helt enkelt en lönsam affär. Men som beslutsfattare och som skattebetalare är det jobbigt att en kort tid efter att vi har godkänt projektplanen så går kostnadsberäkningarna i botten, och vi tvingas skjuta till mera pengar. När projektplanen godkändes var vi mycket noga med att försäkra oss om att budgeten var faktiskt realistisk, och därför så känns det här jobbigt.

Ja näin, arvoisa puheenjohtaja, ei saisi olla. Helsingin pitää pystyä parempaan ja tekemään tarkemmat suunnitelmat pitempään, ennen kuin hintaa lyödään kiinni. Mielestäni pitää kriittisesti katsoa läpi, miten isompia joukkoliikennehankkeita hallitaan ja johdetaan kaupungin sisällä alusta niin, että tällaisia ylityksiä ei tulevaisuudessa tule. Tästä on paljon opittavaa. Mielestäni on kuitenkin tärkeätä, että Raide-Jokeri etenee vastuullisesti, koska se on strategisesti oleellinen osa koko pääkaupunkiseudun kehittämisessä, ja siksi en kannata palautusta.

Valtuutettu Pajunen

Raide-Jokeri on tärkeä kärkihankkeemme, joka parantaa pääkaupunkiseudun poikittaisia joukkoliikenneyhteyksiä Itiksen ja Keilaniemen välillä. En kannata palautusta. Haluan kuitenkin yhtyä aiempien puhujien tavoin tähän paheksuntaan tästä 98 miljoonan euron budjetin ylityksestä. Valitettavasti suurien infrahankkeidemme budjettien ylittyminen vaikuttaa olevan enemmän sääntö kuin poikkeus. Tämä ei ole vain Helsingin ongelma. Maailmassa kustannuksen ylitykset tämänyyppisissä projekteissa, myöhästymiset, epäonnistuneet kilpailutukset ja rahoituksen ongelmat ovat tyypillisiä eri maissa. Suurhankkeisiimme tarvitaan parempaa suunnittelua ja riskinhallintaa. Meidän pitää hyödyntää digitaalisia työkaluja ja skenaariota. Tarvitsemme enemmän koulutusta, parempaa viestintää, mittareita ja seurantaa, jonka avulla mahdollisiin ongelmiin voidaan reagoida nopeasti. Viimeisenä huomiona. Tämä 30 %:n valtionosuus on lähtökohtaisesti alhainen. Valtio voisi osallistua

13.3.2019

suuremmallakin osuudella pääkaupunkiseudun tärkeimpiin liikennehankkeisiin.

Kiitos.

Valtuutettu Peltokorpi

Anteeksi, puheenjohtaja, tämä sekoilu tässä asiassa.

Tämä on lievästi sanottuna ongelmallinen asia nyt meidän edessämme tässä kokouksessa, ja itsekkin tässä pohdin kovasti, että kannatanko palautusta vai enkö sitä kannata. Minusta tämä ei ole ollenkaan itsensänselvää, ja huomaa valtuutettujen puheenvuoroistakin, että eri ryhmässä on selvästikin ollut tämän asian kanssa pikkuisen haastetta. Kuten valtuutettu Koskisen puheenvuorossa kävi ilmi, kustannusnousu on varsin suuri. Itse erityisesti mietityttää, kun meillä on ollut aikaisemminkin näitä hankkeita, joissa kustannusten nousu on tosi iso, ja täällä ovat useat valtuutetut kysyneet sitä, miten tämä laskenta toimii ja voiko todellakin olla näin, että aina selitetään erilaisilla yllättävillä suunnittelumuutoksilla tai sellaisilla tekijöillä, joita ei ole osattu ennakoida. Onko niin, että ne budjettiennusteet tehdään lähtökohtaisesti hyvin kireiksi ja alimittaisiksi, jolloin kaikki mahdolliset yllätykset tulevat sitten siihen päälle?

Tässä mietityttää tässä palautuksessa myös se, että Espoo tosiaan teki kaupunginhallituksessa palautuksen, ja käsittääkseni siellä oli aika laajaa kannatusta siihen palautukseen. Espoossa nimenomaan oli tämä toiveena, että myös tässä allianssivaiheessa urakoitsijat kilpailutetaan tuotettujen suunnitelmien pohjalta – tällaista keskustelua siellä oli hyvin voimakkaasti käyty – ja allianssisopimus tarkistetaan keskeisten elementtien kuten bonusten ja leikkurien osalta. Olisin tästä kyllä halunnut kuulla kaupunginhallituksen jäseniltä erityisesti, että miten meillä on ajateltu tämä. Onko tässä jatkossakin se riski, mikä äsken tuli puheenvuoroissa esille, että meille tuodaan sitten uusia ehdotuksia, joissa taas on uusia ylityksiä?

Valtuutettu Kopra

Kiitos, puheenjohtaja.

Tuntuu tosiaan olevan vähän niin kuin maan tapa tai kaupungin tapa, että satojen miljoonien hankkeet käynnistetään ja sitten luotetaan siihen, että kaupunkien omat virkamiehet ja poliittiset päättäjät eivät osaa

13.3.2019

riittävästi maanrakennuksen sekä infrarakentamisen kustannuslaskentaa, jolloin kymmenien miljoonien, jopa sadan miljoonan kustannusnousu kuitataan tällaisilla yleistävillä lausumilla. Olisiko tosiaan aika vaatia ainakin kaupunkien virkamiehiltä tulosvastuuta kustannuslaskennan osalta? Meiltä poliitikoilta tietenkään sellaista ei voida vaatia.

Päätösehdotuksessa mainitaan, että kaupunginhallitus hyväksyi 24.10.2016 Espoon ja Helsingin yhteistyösopimuksen Raide-Jokeri-linjan suunnittelusta ja toteutuksesta. Sopimuksen mukaan kustannukset jaetaan aiheuttamisperiaatteen mukaan ja alueellisesti. Yhteistyösopimuksessa sovittiin myös erityisestä selvitysmenettelystä siltä varalta, että projektin kustannus seurannan tai riskiseurannan perusteella arvioidaan, että Raide-Jokeri-hankkeen kokonaiskustannuksen enimmäismäärä on vaarassa ylittyä. Olisi siis mielenkiintoista tietää, oliko virkamiehillä ja päättäjillä tiedossa jo 2016 tai aiemmin, että Raide-Jokerin hintalappua pitää tarkistaa nyt ja rakentamisen aikana mo-
neenkin kertaan.

Kiitos.

Valtuutettu Ebeling

Valtuutettu Strandénin kannatuspuheenvuoro Nuutti Hyttisen palautusesitykselle oli perusteltu. 2 asiaa palautuksen puolesta. Ensiksikin nyt on mielestäni korkea aika antaa signaali, ettemme hyväksy automaattisesti kaikkia ylityksiä edes joukkoliikennehankkeissa, niin hyviä kuin ne ovatkin. Jatkossa kustannusarviot tulevat varmasti paranemaan, jos me ryhdistäydymme. Toiseksi tässä hankkeessa on erittäin tärkeää, että kuljemme yhteistyössä Espoon kanssa. Tässä on nähdäkseni mahdollisuus kulkea yhteistyössä Espoon kanssa, kun he ovat tehneet oman päätöksensä ja jos me teemme samansuuntaisen päätöksen. Niille, jotka haluavat kustannuksista riippumatta viedä hanketta mahdollisimman nopeasti eteenpäin, annan vinkin. Teillä on olemassa siihen erinomainen mahdollisuus. Jos te esitätte, että Helsinki maksaa myös Espoon lisäkustannukset, Espoo varmaankin kannattaa hankkeen viemistä pikaisesti eteenpäin. Ja jos vielä teette päätöksen, että Helsinki maksaa myös jatkossa kaikki kustannuslisäykset, projekti ei tule jatkossakaan tökkimään. Itse en kuitenkaan tätä kannata, vaan kannatan palautusta.

Valtuutettu Vanhanen

13.3.2019

En kannata palautusta. Raide-Jokeri on tärkeä joukkoliikenteen, asuminen ja ilmaston hanke, ja ennen kaikkea se on poikittaisliikenteen hanke. Nykyään joukkoliikenteellä pääsee hyvin keskustaan, mutta meidän kaikkien täällä salissakin pitkäaikainen tavoite on ollut lisätä nimenomaan poikittaisliikennettä. Me tarvitsemme lisää raiteita ja ratiikoita bussien tilalle. Tämän kustannusnousun syyt on eritelty oikein perusteellisesti tässä esityksessä, ja toki ne ovat harmillisia. Tämä hanke on kuitenkin näiden kustannusten arvioinen.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa herra puheenjohtaja.

Täällä keskustelussa on noussut esille se, miten julkiset hankkeet ja investoinnit järjestäen menisivät yli budjetista. Niin kuin omassa ensimmäisessä puheenvuorossani sanoin, niin meille syntyy siinä mielessä harhakuva, koska me emme käsittele täällä valtuustossa niitä hankkeita, jotka eivät ylitä budjettia tai jotka alittavat arvioidun budjetin. Sen vuoksi näyttää siltä, että hankkeet ylittäisivät aina budjetin.

Toinen huomio on se, että tämä on ihan kohtuuttoman korkea tämä ylitys. Noin kolmasosa. Mutta tässäkin ei kysymys välttämättä ole vain siitä, että julkiset hankkeet nousevat aina mutta yksityiset eivät. Jos tätä kolmasosan korotusta vertaa vaikkapa Olkiluoto 3:een, jonka hinta on kolminkertaistunut, niin onneksi tässä ei kuitenkaan ole sentään sellaisesta ylityksestä kysymys, joka on tullut täysin yksityisessä hankkeessa.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja.

Jos tässä salissa kannattaa palautusta, niin se ei kyllä missään tapauksessa tarkoita sitä, ettei kannattaisi hanketta. Ne ovat 2 aivan eri asiaa, ja nyt esitetyn palautuksen perusteluissa ei myöskään puhuttu mitään siitä, että hanke pitäisi hylätä kokonaisuudessaan tai jotakin muuta vastaavaa. Tietenkin on päivänselvää, että aina kun selvittämistä jatketaan, se voi aikataulullisesti olla hankalaa. Mutta se, että palautus tarkoittaisi ilmastonmuutosvastaisuutta tai tarkoittaisi hankkeeseen kielteistä suhtautumista tai ylipäätään raideliikenteeseen kielteistä suhtautumista tai jotain muuta mahdollista, niin semmoista johtopäätöstä ei voi kyllä tästä keskustelusta vetää. Mutta minun mielestäni on huolestuttavaa, jos me emme olisi huolissamme siitä, että kustannukset ylitty-

13.3.2019

vät merkittävästi. Vaikka on aivan näin, kuten valtuutettu Arhinmäki totesi, että kaikki hankkeet eivät ylitä kustannuksia, mutta ei se tee yhtään paremmaksi niitä hankkeita, jotka ylittävät kustannusta, ja se toimisi tavallaan selityksenä, että mennään jotenkin keskiarvoilla sitten, että joku on alittanut, niin toinen voi sitten ylittää lähtökohtaisesti.

Valtuutettu Hyttinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kuten tuossa edellä valtuutettu Peltokorpi sanoi, niin todellakaan en ole tässä esittämässä, että tätä hanketta ei pitäisi tehdä. Mutta niin kuin tässä aikaisemminkin jo todettiin, niin tässä tulee mielenkiintoinen tilanne, jos me hyväksymme tämän hintalapun täysin pureskelematta sellaisenaan, ja samaan aikaan Espoo ei hyväksy sitä. Voiko tässä sitten käydä sillä tavalla, että kaikki lisäkustannus jää Helsingin maksettavaksi, kun Espoo ei vastaavasti sitoudu siihen? Kyllähän tässä nyt jonkinlainen yhteisymmärrys Espoonkin kanssa pitäisi saada siitä, että miten tämän kustannusylityksen kanssa toimitaan. Tämä on kuitenkin täysin järjetön mittasuhteiltaan tämä kustannusylitys. Ymmärtäisin, että tähän ei haluttaisi millään tavalla puuttua, jos tämä olisi muutaman miljoonan tai jopa kymmenen miljoonaa, mutta tässä on nyt ihan toisen mittaluokan ylityksestä kyse.

Kiitos.

Valtuutettu Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin kohdalta tämä kustannusarvio ylittyy nyt 43 %:lla noin, ja tämä on kerta kaikkiaan kyllä kestänyt. Valtuutettu Hernberg taisi juuri poistua salista, mutta me olemme kyllä kaikki lukeneet tämän päätösesityksen liitteenä toimitetun Raide-Jokeri-projektin kustannusarvion perustelun, josta hän mainitsi, ja tästä asiasta keskusteltiin pitkään myös kaupunkiympäristölautakunnassa. Niin kuin täällä on nyt usealla suulla jo todettu, osa kustannuksista selittyy toki sillä, että nyt toimitettu tarkennettu kustannusarvio on nimensä mukaisesti aiempaa arviota tarkempi. On selvää, että jos esimerkiksi kadun alla olevat putket pitääkin siirtää eri paikkaan, kustannukset ovat silloin suuremmat kuin jos ne putket olisi voitu jättää paikalleen. Vastaavia esimerkkejä sisältyy tähän tarkennettuun arviioon useita, mutta tällaisilla perusteilla kustannusarvion näin mittavaa ylitystä ei kuitenkaan voi perustella. Maailman tai

13.3.2019

edes Euroopan mittakaavassa tällainen raitiotielinja nyt ei ole mitenkään erityisen poikkeuksellinen, vaikka se Suomen mitassa toki sellainen onkin.

Nyt on todettava se, mikä on ilmiselvää. Tätä arviota ei alun perin tehty riittävällä tarkkuudella, ja on hyvin valitettavaa, että tällaisten arvioiden, kustannusarvioiden siis huomattava ylittyminen näyttää muodostuneen Helsingin isoissa infrahankkeissa enemmänkin jonkinlaiseksi tendenssiksi. En näe tähän ikävään tilanteeseen valitettavasti kuin selitystä. Joko kaupungin viranhaltijat ovat jostain syystä kyvyttömiä realistiseen kustannusarvioiden tekemiseen tai sitten kyse on siitä, kuten täällä valtuutettu Muttilainenkin jo totesi, että tarkoitus on myydä isot julkiset infrainvestoinnit meille päättäjille halvalla, jotta niiden toteuttaminen aloitetaan ja sitten vasta paria vuotta myöhemmin paljastaen nämä todelliset kustannukset, kun lopettaminen on jo hankalaa, niin kuin täälläkin huomataan. Kumpikin näistä selityksistä on huolestuttava. Kaupunginvaltuuston pitää jatkossa voida luottaa siihen, että vastaava tendenssi ei jatku, ei tämän Raide-Jokerin eikä muiden isojen ja kalliiden infrahankkeiden niin kuin nyt esimerkiksi Kruunuvuorensillan kohdalla.

Kiitos.

Ledamoten Månsson

Ordförande. Arvoisa puheenjohtaja.

On aivan totta, että useimmat kaupungin hankkeet pysyvät budjetissa. Varsinkin tietysti pienemmät mutta myös joukossa isoja. Kuulin tänään, että Länsisataman terminaali kuuluu näihin. Tietysti julkisuuteen tulevat sitten vain nämä epäonnistumiset, budjetin ylitykset, mutta eräiden hankkeiden epäonnistuneiden laskelmien osalta herää kyllä minussakin tämä jo useamman puhujan toimesta mainittu epäily siitä, että tässä jotenkin alibudjetoidaan, jotta projektit voidaan myydä meille luottamushenkilöille, jotka sitten joudumme hyväksymään ylitykset. Sanotaan, että kaikkihan on valmista, ei tätä voi pysäyttää. En tarkoita, että jotenkin salakavalasti tätä tehtäisiin, mutta jonkinlainen huolimattomuus. Esimerkiksi tässä tapauksessa nyt ei otettu näitä katutöitä ja kadunalaisia töitä huomioon. Miten voi tehdä sellaisen laskelman, jossa niitä ei ole otettu huomioon? Koska niiden olisi pitänyt olla selvä juttu alusta lähtien.

Minä olen raideliikenteen suuri kannattaja, mutta jos tämä länsimetro ja Raide-Jokeri-ilmiö nyt jatkuu – seuraavanahan meillä on Kruunusillat ylittävä pikaratikka, sitten Östersundomiin vähän pidemmällä tähtäimel-

13.3.2019

lä, siinä välissä pikaratikoita kaupunkibulevardeja pitkin – niin ei ole hyvä. Tietysti länsimetroa ei voinut tehdä muulla tavalla kuin kiskoilla siellä maan alla. Ei Kruunusiltaja ylittävää ratikkayhteyttä voi korvata busseilla esimerkiksi. Mutta muistutan siitä, että kun aikanaan pari vuotta sitten hyväksyimme tuon Raide-Jokeri-suunnitelman, ainakin minä – varmaan jotkut muutkin – kysyin, miksi ei tätä voida toteuttaa tätä poikkaisliikenneyhteyttä uudenaikaisilla pitkillä sähköbusseilla, jotka huom. ajavat omilla kaistoillaan. Siis ikään kuin se ratikka mutta ei kiskoilla vaan kumipyörillä. Ja sähköllä kulkevia, jolloin ei ole kysymys nyt mistään ilmastoasiasta. Monet muut kaupungit sekä Euroopassa että maailmalla ovat päätyneet tähän ratkaisuun, koska kiskojen tekeminen on kallista. En minä silloin saanut tyydyttävää enkä tyhjentävää vastausta, ja tuskin saan tänäänkään. Ja nyt on tietysti myöhäistä, aika lailla myöhäistä. Mutta juuri tämän Raide-Jokerin olisi voinut tehdä Metrobusi-Jokerina. Ei noita muita, jotka ovat takanamme tai edessäpäin, mutta juuri tämä olisi voitu toteuttaa näin.

Kiitos.

Valtuutettu Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä on useampi kysymys, mitä nyt on sivuttu tässä keskustelun aikana. Ensimmäinen on se, että onko näin suuri kustannusylitys hyväksyttävää, voiko siitä tehdä pääsääntöä. Sellainen se on ja toivottavasti ei kauaa. Sehän ei tietenkään tässä päivittelemällä nyt mitenkään helpota. Veronmaksajien kustannustaakka päivittäin kasvaa, kun tarpeeksi kauan rutistaa ja 3 tuntia täyttyy, niin maksetaan entistä enemmän. Tai veronmaksajat maksavat. Me toki saamme. Toinen kysymys on sitten se, että tämän nyt päivitetyn kustannuslaskelman perusteella olisiko tämä hanke kannattava ja olisiko siihen pitänyt alun alkaenkaan ryhtyä. Siihen en osaa vastata, eivätkä nämä asiakirjat siihen vastausta anna.

Kolmas on vielä sitten se, että tietenkin me olemme laskeneet paljon tämän varaa lähtien yleiskaavasta. Osuvasti voisi sanoa, että tämä on nyt revolveri ohimolla tehty tarjouspyyntö, johon nyt on ehkä melkein pakko vastata kyllä, minkä takia tätä kannatankin. Tai en kannattanut palautusta. En näe, että se yhtään helpottaa tilannetta. Mutta toivon, että se keskustelu ja tämän asian päivittely tässä johtaa siihen, että jollain tavalla... Myönnän, ettei tämä varmasti ole helppoa. Tällainen ainutlaatuinen hanke, niin tämän suunnittelussa on paljon sellaisia tekijöitä, joita on ehkä vaikea ottaa huomioon. Toki nyt sitten on kyetty otta-

13.3.2019

maan huomioon, kun on tehty tämä päivitetty laskelma ja arviot. Varmasti se oppitunti, mikä tästä nyt toivottavasti tehdään, on se, että jatkossa kiinnitetään entistä enemmän huomiota siihen hankesuunnitelmaan ja kustannusarvioon. Mutta että tämä on ollut nyt valitettava pääsääntö, ja toivottavasti se pystytään muuttamaan, ettei tule tällaista tilannetta, että me laskemme paljon hankkeen varaan, ja sitten selviää myöhemmässä vaiheessa, että hankkeen toteuttaminen maksaakin paljon enemmän, jolloin voi olla vaikeaa perääntyä. Niin kuin minun nähdäkseni nyt, jos realisteja ollaan, tästä Raide-Jokeri-hankkeesta on erittäin vaikea enää perääntyä, kun me olemme laskeneet erittäin paljon sen varaan.

Valtuutettu Harjanne

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä on esitetty sinänsä ihan hyviä huolia tästä ylittyneestä budjetista. Minusta on hyvä ymmärtää, että tämäntyypiset valtavat infrahankkeet rakennetun kaupungin sisällä ovat luonteeltaan sellaisia, että tarkkaa hintaa on yksinkertaisesti vaikea arvioida etukäteen. Sitä hintatietoa ei oikeastaan ole olemassa ennen kuin asiaa valmistellaan. Tavallaan meidän pitää hyväksyä se, että siihen liittyy tiettyä epävarmuutta aika paljonkin tällaisissa. Toki meidän poliittinen kulttuurimme ja käytäntömme, kuten tässä on tullut esille, saattavat helposti ohjata siihen, että päätettäväksi tuleva hinta on todennäköisemmin ala- kuin yläkanttiin. Mutta sen lisäksi että me tässä tuohdumme asiasta vuorotellen, pitäisi myös miettiä, miten me viemme kaupungin päätöksentekoa talouden kannalta robustimpaan suuntaan, jossa me tiedostamme sen, että asiat voivat maksaa paljon ja sitä on vaikea sanoa etukäteen kuinka paljon. Mutta joka tapauksessa on selvää, että kasvavan, kestäväen kaupungin tekeminen tarkoittaa paljon isoa rakentamista, paljon isoja infrahankkeita, ja on tärkeätä, että ne saadaan sujuvasti maaliin. Siksi kaupungin kannattaa minusta olla eturivissä edistämässä oikeastaan koko rakennusalan tuottavuuden ja laadun parantamista ja esimerkiksi erilaisten digitaalisten ratkaisuiden avulla, kuten tuossa aikaisemmin valtuutettu Pajunen toi esiin.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja.

Pyysin puheenvuoroa tuossa valtuutettu Meren puheenvuoron jälkeen, mutten vastauspuheenvuoroa ehtinyt enää pyytää, niin pyysin tämän

13.3.2019

varsinaisen puheenvuoron ihan sen takia, että haluan tarkentaa, että meidän ryhmällämme ei suinkaan ole minkäänlaista halua siihen, että hankkeesta peräännyttäisiin tai Raide-Jokeri jätettäisiin rakentamatta. Päinvastoin. Olemme erittäin iloisia, että Sipilän hallitus on ollut tässä mahdollistamassa sitä, että Raide-Jokeri-hanke voi edetä, ja olemme päätöksiä tästä tekemässä. Ilman hallituksen päätöksiä me emme olisi tässä tilanteessa, ja sen takia tarkennan vain tätä meidän näkemystämme, että missään tapauksessa ei hankkeesta pidä perääntyä, mutta se on aivan päivänselvää, että kaikin tavoin tästä eteenpäin on pyrittävä siihen, että kustannukset pysyvät mahdollisimman hyvin kasassa ja ollaan tietoisia myös siitä, mistä niitä kustannuksia tulee.

Kyllä minua suoraan sanottuna pikkuisen mietityttää tosiaan nyt tämä tilanne, että kun Espoo on palauttanut, ja kun lukee Espoon kaupunginhallituksen pöytäkirjamerkinnot, mitä siellä on pöytäkirjaan kirjattu, niin että mikä juridisesti tämä tilanne nyt on. Että jos Helsingin valtuusto tämän hyväksyy ja sitten Espoossa päädytäänkin, siellä on esimerkiksi käyty keskustelua tästä allianssisopimuksen tarkentamisestakin ja näistä kokonaisvertailujen tekemisestä ja muusta, niin miten tämä juridisesti nyt menee. Että jos Helsingin valtuusto tämän nyt hyväksyy ja Espoossa sitten tehdäänkin jotakin tarkennuksia. Yksipuolisestihan sellaista ei voida käsittääkseni kuitenkaan tehdä.

Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Pahoittelut, jos valtuutettu Peltokorvelle jäi sellainen kuva, että jotenkin vihjaisiin, että ne, jotka nyt palautusta kannattavat tai sitä suosivat, olisivat tätä hanketta vastaan. Ei suinkaan. Mutta en ehkä näe, että tämä palautusesitys olisi sellainen, että se ainakaan tätä tilannetta helpottaisi, ja kuten puheenjohtaja osuvasti totesi, niin tämän hankkeen yhtäaikainen hyväksyminen ei ole mahdollista johtuen siitä, että Espoon valtuusto kokoontuu maanantaisin ja me keskiviikkoisin. Koen, että meidän tehtävämme tässä nyt ei ole jarruttaa. Me teemme nyt tämän päätöksen, ja jäämme odottamaan sitten Espoon päätöstä, koska muunkaltainen päätöksenteko varmasti hidastaisi tätä vielä entisestään.

Valtuutettu Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

13.3.2019

Mutta eikö Espoossa kaupunginhallitus siis palauttanut tämän, niin ei-hän tämä asia Espoossa nyt saman tien valtuustoon etene.

102 §

Esityslistan asia nro 12

MÄKELÄNRINTEEN LUKION LAAJENNUKSEN JA PERUSPARANNUKSEN HANKESUUNNITELMA

Apulaispormestari Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Meillä on tänään esityslistalla 2 aivan upeaa kouluhanketta, joita halusin tulla tähän erikseen vielä esittelemään. Mäkelänrinteen lukio, se on erityisesti kansainvälisten vieraidemme suosiossa. Olen siellä itse käynyt monta kertaa, ja se, mikä siinä on oikeastaan hirveän syköhdyttävää, on se, että aina kun rehtori esittelee koulua, hän kertoo, että olemme ensisijaisesti lukio. Se on mielestäni todella hienoa. Mäkelänrinteen lukiosta itse asiassa kirjoitetaan varsin hyvin ylioppilaaksi. Kun tiedämme, miten paljon kiristää jo ihan tavallista lukiolaista pää ylioppilaskirjoitusten lähestyessä, miten toisaalta huippu-urheilu on stressaavaa, niin entä sitten nämä nuoret, joka tekevät niitä molempia?

Meillä on nyt tarkoitus vihdoinkin saada seinät sisällön tasolle Märskys-sä, myös laajentaa. Meillä on siellä tällä hetkellä 850 opiskelijaa, ja sitten tämän perusparannuksen ynnä muiden näiden muutosten jälkeen sinne mahtuu 1 000 lukiolaista lukiolaisten ikäluokkien jatkossa kasvaessa. Näistä 850:stä, joita siellä tällä hetkellä opiskelee, 600 on valmennusryhmäläisiä, eli siinä mielessä tämä urheilun osuus on todella tärkeä. Tiloissahan toimii myös aikuislukio, ja siinäkin mielessä tärkeää, että saadaan myös heidän tilansa paremmin ajan tasalle.

Tämä on todella upea, ja niin kuin tuosta kuvasta näkee, tämä hanke yhdistää tämän nykyisen lukiorakennuksen, tulevan Urhea-hallin, huippu-urheilun kehdon ja sitten tämän HOASin opiskelija-asuntolan. Hyvin usein keskustellaan siitä, miksi meillä on niin paljon ulkopaikkakuntalai-

13.3.2019

sia lukiossa. Märsky on hyvin tyypillinen, siellä noin puolet on ulkopaikkakuntalaisia, samoin Kallion lukio ja kuvataidelukio. Mutta toisaalta ei olisi mahdollista pelkästään helsinkiläisten opiskelijoiden varassa saada mitään näin mahtavaa, tasokasta lahjakkuutta kokoavia yksiköitä kuin meillä on nyt mahdollisuus saada, kun meillä tulee myös ulkopaikkakuntalaisia ja meillä on tämä keskeinen erityistehtävä koko Suomessa näille lukioille. Eli todella innolla itse odotan tämän hankkeen valmistumista, ja ehkä näemme tämän nyt sitten omalta osaltaan edistävän myös huippu-urheilutuloksia Suomessa. Jäämme odottamaan tätä.

Mutta kiitoksia.

Valtuutettu Ahva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Olen erityisen iloinen siihen, että tämä Mäkelänrinteen lukion laajennus etenee. Tämä on tärkeä osa sitä Urhea-kampuksen suunnittelua, joka mahdollistaa tulevaisuudessa paremmin sen opiskelun, urheilun ja asumisen yhdistämisen. Siis tämä on ennen kaikkea liikuntapoliittisesti todella tärkeä hanke. Etenkin kun mietitään nuoria urheilijoita, se ydinkysymys on siinä, että miten pystytään yhdistämään se opiskelu ja urheilu joustavasti. Tunnen paljon nuoria urheilijoita, jotka painivat tämän kanssa päivittäin. Toivon erityisesti, että mahdollistettaisiin etenkin se, että harjoittelutilat olisivat urheilijoiden käytössä hyvin myös arki-iltaisinkin, myös viikonloppuihin ja loma-aikoina. Mielestäni tähän olisi hyvä kiinnittää huomiota. Eli siis toivon lämpimästi, että tämä hanke etenee vauhdikkaasti sille annetussa aikataulussa.

103 §

Esityslistan asia nro 13

VUOSAAREN LUKION UUDISRAKENNUKSEN HANKESUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN

Valtuutettu Jalovaara

13.3.2019

Arvoisa puheenjohtaja.

Tätä hankettahan on täällä jo eri vaiheissa viety eteenpäin, varattu tonttia ja tehty muita suunnitelmia. Tavallaan tänään on sitten tämä lopullinen päätöksenteko tässä. On todella myönteinen ja tärkeä hanke Vuosaaren ja koko itäisen Helsingin kannalta. Toki voidaan vähän pohtia, että minkä takia tämän saaminen kesti niin kauan. Olen itse ollut nyt 10 vuotta mukana näissä Helsingin yhteisissä asioissa, ja niin kauan tätä Vuosaaren lukiota ainakin on pidetty esillä. Tilathan ovat siellä tällä hetkellä heikossa kunnossa, ja paljon aikaisemmin olisi pitänyt päästä liikkeelle. Mutta tietysti ollaan iloisia siitä, että nyt tänään ollaan näin pitkällä ja ollaan saamassa tällainen moderni, hieno tila sinne. Samaan aikaan voisi toivoa muitakin Vuosaari-asioita, mitä pitäisi ottaa. Nyt kun nuoret saavat tämän lukion, niin Vuosaareen olisi hyvin tärkeätä saada myös ikäihmisille se palvelukeskus. Meidän idän lähiöidemme palvelut tahtovat vähän jotenkin jäädä täällä valtuustossa ja muutenkin. Ehkä valtuutettuja meitä on siellä vähän vai en tiedä mistä johtuu, mutta se, että aika pitkälinen vääntö on ollut tämänkin asian takana. Mutta todellakin ei muuta kuin tyytyväisyys tänään, että ollaan tässä, ja pidetään muutenkin mielessä nämä lähiöiden palvelut.

Valtuutettu Korkkula

Kiitos.

Vuosaaren lukio ansaitsee hyvät uudet tilat, ja tilojen jatkosuunnittelussa pitää aktiivisesti osallistaa opettajat ja opiskelijat. Pelkkä kuuleminen ei tietenkään tällaisessa suunnittelussa riitä, ja tämän takia kasvatus- ja koulutuslautakunnassa 2 viikkoa sitten tiistaina tein vastaehdotuksen, joka lopulta yksimielisesti hyväksyttiin, ja kuului: kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa pitää edelleen huomioida opiskelijoiden ja opettajien näkemykset tilojen kehittämisessä. Kaikissa kouluissa ja ylipäänsä opiskelun muodoissa täytyy olla rauhallisia opiskelutiloja. Nykyisessä suunnitelmassa ei kuitenkaan ole takeita siitä, että näitä olisi tulevassa Vuosaaren lukiossa riittävästi. Siksi tarvitaan nykyiseen suunnitelmaan nähden enemmän rauhallisia luokkatiloja, jotka on rajattu kunnollisilla äänieristävillä seinillä. Teen asiasta ponnin, koska olen tänään saanut useita turhautuneita yhteydenottoja Vuosaaren lukiosta. Vaikka lautakunnassa edellytimme opiskelijoiden ja opettajien osallistamista tilojen jatkosuunnitelmaan, ei näin nyt ole kunnolla tapahtunut. Esimerkiksi rakennuksen piirustukset on tuotu vasta tänään koulun opettajille nähtäväksi, ja me olemme nyt jo päättämässä tästä asiasta täällä. Näin ei pidä toimia näin kiireellisellä menettelyllä. Tämä on hyvin ongelmallista, koska

13.3.2019

näin ei oteta kunnolla käyttäjän tarpeita huomioon. Tämän johdosta teen seuraavan ponnin ja toivon sille kannatusta.

Hyväksyessään Vuosaaren lukion uudisrakennuksen hankesuunnitelman kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuutta taata uudisrakennukseen riittävä määrä meluttomia ja seinällisiä luokkatiloja ja ottaa huomioon entistä selkeämmin opettajakunnan näkemykset rakennuksen sisällöllisessä suunnittelussa.

Kiitos.

Valtuutettu Venemies

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tämä Vuosaaren lukiohanke on todella hyvä juttu, ja mainitsen vain pari seikkaa. Toinen on, että toteutetaan tällä elinkaarimallilla eli saadaan arvokasta kokemusta näitten koulujen rakentamisen suhteen uudelta tavasta arvioida kustannuksia, että ne pysyisivät kunnossapidon ja rakentamisen osalta paremmin ennustettavissa. Toinen on se positiivinen asia, joka on ehkä vielä suurempi, että minkälainen signaali tämä on Vuosaarelle ja myös koko Itä-Helsingille, että sinne rakennetaan jotain uutta ja siellä on kiinnitetty nimenomaan huomiota asukkaiden asukasviihtyvyyden parantamiseen, asukasosallisuuden kasvattamiseen, segregaaation estämiseen ja sitä kautta sosiaalisten ongelmien ennalta ehkäisemiseen, kun lukion tilat ovat asukkaiden käytössä iltaisin. Se on erinomainen asia, ja tietysti sekin viesti, niin kuin täällä mainitaan tässä hankesuunnitelmassa, että toiminnallisilla ominaisuuksilla, kaupunkikuvallisilla arviolla ja arkkitehtuurilla on korkea painoarvo, niin minun mielestäni se on erittäin positiivinen viesti sen suunnan asukkaille, että Helsingin kaupunki haluaa satsata, tehdä kunnolla ja satsata myös sen suunnan rakennuksiin. Eli hyvä juttu, mutta Korkkulan ponsiesitys on kannatettava.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Kannatan Korkkulan ponsiesitystä.

Valtuutettu Sydänmaa

Kiitos, puheenjohtaja.

13.3.2019

Kannatan myös Vesa Korkkulan pontta, ja seuraavaa haluaisin vielä sanoa hankkeesta. Vuosaaren lukio todellakin tarvitsee uuden koulurakennuksen. Siitä olemme kaikki samaa mieltä. Uudisrakennuksesta on tulossa monipuolinen ja uudenlainen elinkaarihanke, ja se tulee olemaan tärkeä myös Vuosaaren alueen muille toimijoille, kuten äskeinenkin puhuja totesi. Uuden rakennuksen tulee tukea oppimista ja uudenlaisia opiskelumahdollisuuksia, mutta myös on huomioitava, että opettajat ja opiskelijat kaipaavat myös rauhallisia ja meluttomia tiloja. Rakennuksen suunnittelusta ja piirustuksista käy ilmi, että meluttomia ja seinällisiä luokkatiloja on tulossa jopa vähemmän kuin nykyisessä rakennuksessa on, ja opiskelijamäärä kuitenkin on kasvamassa lähes kaksinkertaiseksi eli 900 opiskelijaan. Pysyviä ja rauhallisia tiloja kaipaavat myös opinto-ohjaajat, jotka kohtaavat opiskelijoita kahden kesken ja monesti myös arkaluontoisten asioiden suhteen. Eli toivon, että tuette Vesa Korkkulan pontta.

Kiitos.

Apulaispormestari Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tässä illan toinen hieno kouluhanke. Niin kuin sanottu, tätä on odotettu Vuosaaren jo aika pitkään, mutta toisaalta sitten Helsingin kaupunkihan aivan ennennäkemättömällä tavalla on nyt satsaamassa tuonne idän koulupalveluihin. Siellähän on jo Metropolia, joka on isosti muuttanut Myllypuroa jo, ja siellä selkeästi aistitaan ne hyvät asiat, mitä tämä Metropolian kampus on tehnyt Myllypurolle. Meillä on tuossa sinne Stadin ammattiopiston kampus, ja sitten vielä Helsingin kielilukio on saamassa aika läheltä uudet tilat. Tietenkin Roihupelto, johon tehdään sitten vielä myös uusi kampus. Eli meillä hyvin paljon nyt tulee erilaisia uusia investointeja sinne itään päin, ja mielestäni se on myös hienoa. Esimerkiksi Metropolian esimerkki siitä, että oikeasti tekemällä tällaisia hyviä koulutusinvestointeja ja muita uusia upeita rakennuksia meillä on mahdollisuus oikeasti saada aikaan muutosta kaupunginosista.

Tämä on meidän ensimmäinen hankkeemme elinkaarimallilla, ja tosiaan tässä uudisrakennuksessa on tarkoitus lähes kaksinkertaistaa 500 oppilaasta, jotka lukiossa ovat tällä hetkellä, 900 oppilaaseen. Minulle oli nyt ikävä uutinen se, että kouluilla on sellainen tunne, että heitä ei ole kuultu. Tämä on siinä mielessä hämmästyttävää noin yleisesti ottaen verrattuna takavuosiin, kun olen tässä vuodesta 2005 näiden kouluasioiden kanssa ollut tekemisissä, niin päinvastoin se viesti, mitä saan uudishankkeiden osalta, on se, että koskaan aikaisemmin ei ole ollut

13.3.2019

tällaisia mahdollisuuksia ja kuinka hyvin on rehtori ja henkilöstö sitoutettu näihin uusiin hankkeisiin ja heidän mielipiteitään kuultu. Jos näin ei ole, niin minusta tämä ponsi, joka on minusta muodoltaan maltillinen, on sinänsä kannatettava. Minun käsittääkseni tässä on rehtori ollut mukana, ja mikäli koulun sisäinen tiedonkulku ei ole toiminut, niin se on todellakin valitettavaa. Mutta jos näin koetaan, että tämä ponsi tässä auttaa asiassa, niin oikein hyvä. Meillä nimenomaan kaikissa näissä uudisrakennuksissa on edellytyksenä se, että siellä henkilöstö on mukana niitä suunnittelemassa ja kertoo mielipiteensä tiloista. Tilaohjelmahan sinänsä löytyy siitä liitteestä 2, ja itse en nyt tässä näin nopeasti kykene arvioimaan, kuinka hyvin se 900 opiskelijan koulua palvelee, mutta tämä täytyy tietysti jatkossa tarkistaa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kone juuri sammui, kun olin googlaamassa, kuka se filosofi oli, joka sanoi, että kieli luo todellisuutta, kun täällä puhutaan, että hyvä, että nyt kerrankin tai pitkästä aikaa Itä-Helsinkiin investoidaan. Niin kuin tässä apulaispormestari erittäin hyvin totesi, että kyllä tässä on isoja hankkeita Itä-Helsinkiinkin valmistunut. Jotenkin minusta tuntuu, ja nyt olisi myös googlettanut sen investoinnit kartalla, että kyllä minun nähdäkseni aika tasaisesti Helsinkiin investoidaan eri puolille. Toki nyt ovat korostuneet Hernesaari ja Jätkäsaari sen takia, että niissä on ollut rakentamispotentiaalia, ja Itä-Helsingissä on arvokasta luontotilaa, ja muuten alueet ovat erilaisia. Mutta en itse koe ja tuntuu jotenkin vieraalta tällainen ajatus, että nyt puhutaan siitä, että itään ei investoida ja hyvä, että nyt sinne pitkästä aikaa investoidaan, kun nähdäkseni aika tasapuolisesti Helsinki kehittää kaupunkiaan kaupungin laajuisesti.

Valtuutettu Korkkula (vastauspuheenvuoro)

Pahoittelen. Tässä uudessa järjestelmässä en ole paikalta pitänyt puheenvuoroa, niin tyrin tuossa jotakin.

Merelle vastaus. Se voi olla aika monikin eri filosofi. Ehkä se oli Wittgenstein, joka sanoi, että kielesi rajat ovat maailmasi rajat. Mutta toisaalta tärkeä huomio, pieni huomio äskeiseen Pia Pakarisen puheenvuoroon, kun hän viittasi liitteeseen 2, jossa näkee nämä rakennuksen piirustukset. Jos en nyt väärin katsonut, niin meillehän se näkyy, mutta

13.3.2019

tuossa nettisivuversiossa, joka on kaikille avoin, se liite 2 ei näy. Sitä ei voi klikata auki, eli se ei sinänsä valitettavasti ole kaikille avoinna.

Kiitos.

Ledamoten Modig (replik)

Arvoisa puheenjohtaja.

Itä-Helsinkiin syntyneenä ja siellä puolet elämästäni eläneenä en voi olla ottamatta kantaa tähän puheenvuoroon siitä, että Itä-Helsinkiin kyllä investoidaan ihan yhtä paljon kuin kaikkialle muualle. Ehkä parempi näkökulma siihen kysymykseen ovat ne 10 vuotta, jotka olen tässä salissa ollut tekemässä kaupunginvaltuuston päätöksiä. Itä-Helsinkiä on kyllä jouduttu puolustamaan joka käännteessä, jotta sinne tarvittavat investoinnit saadaan. Esimerkiksi kun tulin valtuustoon, täällä oli tilanne, että täällä ei ollut yhtä ainutta vuosaarelaista valtuutettua, ja se näkyi siinä, että Vuosaareen kyllä haluttiin tehdä uutta asemakaavaa asunnoille, mutta että palveluihin olisi investoitu samassa suhteessa, kun asukasmäärä kasvaa, niin se oli työn takana. Sen jälkeen kun tänne tuli vuosaarelaisia valtuutettuja, Vuosaaren asema on parantunut. Eli kyllä Itä-Helsingin investointeja on jouduttu tässä salissa todella monta kertaa puolustamaan, jotta ne toteutuvat. Nyt meillä on hyvä tilanne. Meillä on monia hyviä hankkeita käynnissä. Myllypuro on loistava esimerkki siitä, miten kaupunkisuunnittelun keinoin pystytään parantamaan koko asuinalueen henkeä, ja nyt me teemme kohta saman Kontulaan puhumattakaan Myllypuron kampuksesta. Joten nyt siellä on hyviä hankkeita, mutta kyllä niitten eteen on saatu töitä tehdä.

Valtuutettu Jalovaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Minä kehottaisin valtuutettua Mereä katsomaan Helsingin lukiokarttaa, minne ne lukiot sijoittuvat, niin siellä idässä päin ei kovin montaa lukiota esimerkiksi ole. Tämä vähän kertoo jo siitä, että missä päin näitä palveluita meillä etupäässä on. Kyllä tässä pitkä työ oli tämän lukion kanssa. Minäkin viime kaudella olin jo opetuslautakunnassa, ja aika pitkään sanottiin aina "ei oota", että tätä vain lykättiin. Mutta kiva, että se on nyt saatu, ja nyt jos voitte kokoomuksesta auttaa, että saadaan se ikäihmisten palvelukeskus sinne Vuosaareen, niin sitten minä olen jo aika tyytyväinen siinä vaiheessa.

13.3.2019

Kiitos.

Valtuutettu Venemies (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

En aio peruuttaa aiempaa puheenvuoroani, jossa kehuin Itä-Helsinkiin satsaamisesta, mutta kiitän valtuutettu Mereä, joka istuu tässä vieressä. Palautti terävämpään todellisuuden tajuamiseen, eli kieli luo todellisuutta, eli varmaan on hyvä meidän muistaa, mitä sanoja käytämme eri alueista puhuttaessa, on sitten Länsisataman sumppu tai jotain muuta. Ne voivat olla todellisuutta, mutta ne voivat olla myös sanoja, jotka luovat sitä todellisuutta.

Kiitoksia, Meri.

Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro)

Näin pesis-itä-länsi-hengessä ? kasvaneena ja Laajasalossa syntyneenä, ja tietenkin tämä tämänviikkoinen susiuutinenhan nyt kosketti, että kaupunki tulee, tai anteeksi, maaseutu tulee myös kaupunkiin. En minä tietenkään, niin kuin valtuutettu Modig totesi, sanonut, että yhtäläisesti investoidaan. Kaupungissa investoidaan sinne, missä se on järkevää. Ei tietenkään voi tasaisesti investoida kaikkialle, koska se osoittaisi, että se ei olisi järkevää. Investointitarpeet alueella ovat erilaiset. Mutta varmasti tämän Itä-Helsinki-keskustelun jatkaminen ei ole nyt tässä järkevää. Voidaan vaikka käynnistää joku pesistraditio tässä ja samalla selvittää, kuka kokee kuuluvansa mihinkin ilmansuuntaan.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa toveri puheenjohtaja.

Helsingissä on aito ongelma se, että se, mistä päin valtuutetut tulevat, näkyy myös päätöksenteossa. Silloin kun oli niin sanottu Pajusen lahtauslista eli koulujen, kirjastojen ja monien muiden lähipalveluiden lakkautuslista, niin kyllä se näkyi, että ne alueet, joissa on korkeampi sosioekonominen tausta, koulutetumpaa väkeä, väkeä jolla on suhteita esimerkiksi lehdistön suuntaan, niin pystyivät aivan toisella tavalla puolustamaan esimerkiksi lähikouluja. Sitten oli alueita, joista ei tullut viestejä ollenkaan, vaikka yritti ottaa yhteyttäkin. Tämä on aito ongelma, joka meidän pitäisi huomioda päätöksenteossa. Itse tulen Itä-Helsingistä

13.3.2019

Herttoniemestä, mutta se on aluetta, jotta on sosiaalista pääomaa aika paljon. Näkyy esimerkiksi siinä, miten lähikouluja puolustetaan. Muistan, kaupunkisuunnittelulautakunnan jäsenenä aikoinaan tehtiin bussiretki Itä-Helsinkiin, ja erään puolueen eräs lautakunnan jäsen oli hyvin innoissaan. Hän ei ollut ikinä ennen käynyt Itä-Helsingissä.

Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Koskaan ei voi liikaa Itä-Helsingin asioita tuoda tässä salissa esiin, että kiitoksia vain valtuutettu Modigille ja Arhinmäelle loistavista puheenvuoroista. Kehotankin tässä salissa olevia ihmisiä tutustumaan Itä-Helsinkiin muutenkin kuin nyt vaalikahvien muodossa. Nämä kuviot on tosiaan nähty monta kertaa. Itä-Helsinki alkaa vasta Herttoniemestä, voisi sanoa näin. Hienoa, että valtuutettu Meri on tutustunut myös ? . Itä-Helsinkiähän sekin on, mutta kyllä on hieman ehkä laajempia ja monipuolisempiakin vyöhykkeitä kyseisellä alueella.

Kiitos.

Valtuutettu Oskala (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Upea lukio tulossa tuonne Vuosaareen. Valtuutettu Arhinmäelle muistutan vain, että esiin nostamasi kysymykset ovat ihan aitoja ja oikeita, ja sitten kannattaa muistella, miten oma urheiluseura niitten tällaisten kysymysten kohdalla toimi.

Valtuutettu Urho (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Minä puutun nyt tähän muuten niin usein arvostamani Paavo Arhinmäen puheenvuoroon pormestari Pajusen lahtauslistasta. Olen ollut opetuslautakunnassa 2 kautta ja viime kaudellakin vielä, valtuustokaudella kaupunginhallituksen edustaja siellä. Muistan erityisen hyvin nämä lopetuslistat. Niitä oli, lopetuslistoja ennen kaikkea oli, oli Kannelmäen lukiota, mutta Jussi Pajusen aikana käytiin keskustelu myös hänen oman kotipaikkansa lähikoulusta Laajasalon lukiosta, ja Jussi Pajunen oli ehdottomasti sitä mieltä, että resurssit satsataan Herttoniemen luki-

13.3.2019

oon ja Itäkeskuksen lukioon, ja Laajasalon lukiosta luovuttiin. Ei nyt pidä ihan paikkansa se, että olisi vain, hän olisi lahdannut itä-, ei kun parempiosaisten paikkakuntia. Täytyy jotain rotia olla siinä, mitä puhutaan.

Valtuutettu Sydänmaa (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Itsekin pitää nyt tässä todeta, kun puhutaan Itä-Helsingistä ja Vuosaaresta, niin olen istunut valtuustossa varavaltuutettuna ja valtuutettuna vuodesta 2005. Siitä asti on ollut puhe tästä Vuosaaren lukiosta. Kokoomuksessa ollessani se ei edennyt 15 vuoteen mihinkään. Kun siirryin vihreisiin, tämä hanke tuli budjettineuvotteluissa, ja nyt se rakennus on tulossa.

Kiitos.

Valtuutettu Niskanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos apulaispormestari Pakariselle esittelystä.

Minusta on tosi hienoa, että tämä Vuosaaren lukion uudisrakennus tehdään nimenomaan elinkaarimallilla, ja tosiaan, kuten täällä on jo todettu, ensimmäisenä hankkeena Helsingissä koskaan. Voidaan olla siitä tosi ylpeitä. Ensimmäisenä kouluhankkeena. Tällä elinkaarimallilla kiinteistöön liittyvät riskit siirretään veronmaksajilta rakennuttajalle. Niin se kuuluukin olla. Kannattaa tehdä hyvin, kun vastaat 20 vuotta siitä, jos tulee jotain ongelmia tämän koulun suhteen, esimerkiksi sisäilmaongelmia. Juuri tästä syystä kannatan laajemminkin sitä, että elinkaarimalli otetaan laajemminkin käyttöön meillä koulujen hankkeissa. Sitä kautta se on tärkeä osa esimerkiksi tätä homekouluongelman ratkaisemista. Sisäilmaongelmia syntyy 3 vaiheessa: suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä. Esimerkiksi tässä mallissa, mitä nyt Vuosaaren lukion uudisrakennuksen kohdalla käytetään, tällä toimijalla on intressi toteuttaa kaikki nämä 3 osaa mahdollisimman hyvin. Eli mielestäni tämä on tosi järkevää, ja jatketaan tällä linjalla. Aletaan käyttää tätä mallia laajemminkin Helsingissä.

Kiitos.

13.3.2019

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan tätä tehtyä ponsiesitystä. Tähän teemaan liittyen olen jättänyt myös tai jätän tämän kokouksen aikana talousarvioaloitteen, jossa pyritään kehittämään koulujen pedagogista tilasuunnittelua siten, että se myös ottaa huomioon kaikki uudet opetuksen vaatimat tarpeet.

Kiitoksia.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa toveri puheenjohtaja Kulo-, Itä-Helsingin...

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Korkea toveri puheenjohtaja Itä-Helsingin Kulosaaresta.

2 huomiota. Ensin valtuutettu Urholle. En ottanut kantaa siihen, että tämä Pajusen lakkautuslista tai lahtauslista, niin kuin se kansa suussa kulki, olisi tehty jotenkin tiettyjä alueita sorsien, vaan otin kantaa siihen, että miten eri alueilta tulee aivan eri tavalla palautetta, miten luodaan ihan eri tavalla painetta, miten aivan eri tavalla saa julkisuutta tiettyjen koulujen, tiettyjen kirjastojen, tiettyjen lähipalveluiden puolustaminen. Toisilta alueilta ei tule yhden yhtä yhteydenottoa, vaan ihmiset jollain tavalla tyytyvät vain kohtaloonsa. Tämä on aito ongelma, joka meidän pitäisi helsinkiläisessä päätöksenteossa huomioida, että miten me puolustamme kaikkia alueita tasavertaisesti riippumatta, kuinka hyvin ihmiset reagoivat, osaavat toimia asioittensa puolesta. Tämä oli se minun puheenvuoroni pointti. Muistan silloin kun tätä listaa käytiin läpi, niin oli todella kouluja, todella alueita, joista ei tullut yhden yhtä yhteydenottoa ja joitain kouluja, joita itse sitten opetuslautakunnassa puolustin. Oli mielenkiintoista puolustaa koulua, jonka oppilaiden vanhemmat tai alueella asuvat ihmiset eivät edes olleet nostaneet esille, että ne pitäisi säilyttää.

Valtuutettu Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen tässä toveri Arhinmäen kanssa ihan samaa mieltä, eikä itse asiassa ongelma rajoitu yksin kouluihin tai yksityishenkilöihin. Muun mu-

13.3.2019

assa on tullut havaittua nyt 2 vuotta valtuustossa istuneena, niin muun muassa ammattiliitot ovat aivan hyvin eri aktiivisuustasoilla olevia. JHL:ltä tulee säännöllisesti erilaista palautetta erilaisiin hankkeisiin ja päätöksiin. Muilta, esimerkiksi akavalaisilta liitoilta tähän asti ne ole juurikaan saanut mitään kansalaispalautetta. Ongelma ja haaste ei suinkaan ole pelkästään koulujen, vaan myös muiden intressitahojen viestittelyssä ja nimenomaan sen jakaantumisessa hyvin eri taso ?.

Valtuutettu Urho

Arvoisa puheenjohtaja.

Ihan hyvin kaikki tiedämme, että kouluinvestoinnit seuraavat oppilasennusteita ja oppilasmääriä. Näin ne ovat seuranneet koko sen ajan, jonka minä olen täällä ollut. Välillä on ollut tiukemmat rajoitteet sille, paljonko investointeihin pannaan kaiken kaikkiaan rahaa. Palaan tähän elinkaarimalliin. Meillä oli Helsingissä montakin suunnitelmaa elinkaarimallista, mutta tuo espoolaisten tekemä Kuninkaantien lukio tuli niin kalliiksi käyttökustannuksiltaan, että sillä oppimäärällä Helsingin kaupungin johtavat virkamiehet eivät olleet innostuneita tähän elinkaarimallin eteenpäin viemiseen ennen kuin saadaan enemmän kokemusta. Jos tämä on nyt sopimuksissa paremmin niitattu, niin olen iloinen. Joka tapauksessa Vuosaari tarvitsi uuden lukion.

Ledamoten Månsson

Tack, ordförande.

Minä kiinnitän vain huomiota yhteen yksityiskohtaan tuossa Vesa Korkkulan ponsiesityksessä, jota sinänsä kannatan. Hän mainitsee, että otetaan entistä selkeämmin huomioon opettajakunnan näkemykset. Meillä sattui olemaan ryhmäkokouksessamme tänään Helsingin nuorisoneuvosto edustajia, ja he nostivat esille sen, että oppilaatkin pääsisivät vähän vaikuttamaan siihen, miten... Lähinnä oli kysymys koulujen remonteista, peruskorjauksista, mutta samaa voi soveltaa uudisrakennukseen. Tietysti on niin, että nykyiset, tämänhetkiset oppilaat eivät välttämättä ehdi kokea korjattua puhumattakaan uudesta koulusta, mutta heillä voi olla näkemyksiä siitä, mikä toimii ja mikä ei, ja toivomuksia ja ehdotuksia. Kun Korkkula ei tätä huomannut laittaa pontteensa, niin en minäkään rupea nyt tässä, kun keskustelu juuri loppuu, lisäämään mitään tai tekemään uutta pontta, vaan toivon, että tästä voi vallita yksimielisyys, että annetaan oppilaillekin vaikutusmahdollisuuksia.

13.3.2019

Kiitos.

Valtuutettu Korkkula

Kiitos.

Tämä on hyvä tämä Björn Månssonin huomio, ja tämän olin tosiaan unohtanut mainita, ja tein nyt sitten ihan tästä nopeasti äkkiä toisen ponnen, jotta tämä korjaantuisi, jossa lukee: jatkosuunnitteluun osallistetaan myös opiskelijat. Piste. Ei muuta. Ihan vain.

Kiitos tästä.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Mutta eikö se tarvitse sitten uuden kannatuksen ja...

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

No, voin siis tehdä tämän kyllä myös. Teenkö niin?

Valtuutettu Muttilainen

Odotan tuossa valtuutettu Korkkulan puheenvuoroa, niin voin sitten siinä vaikkapa kenties kannattaa tätä. En ole ihan varma tästä viimeisestä lisäyksestä, mutta ehkä voin elää sen kanssa.

105 §

Esityslistan asia nro 15

PATTERIMÄEN ASEMAKAAVA JA ASEMAKAAVAN MUUTOS (NRO 12477)

Valtuutettu Kivelä

13.3.2019

Hyvä puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tämä kaavahan on nyt siis juuri sellainen Raide-Jokeriin tukeutuva kaava, josta me tuossa aiemmassa asiakohdassa, kun käsittelimme hankesuunnitelmaa, niin moni nosti esille, että näitä tulee ja tarvitaan. Eli tässä nyt juuri tällä kaavalla lisätään raideliikenteeseen tukeutuvaa asutusta, ja siitä näkökulmasta tämä on perusteltu. Tarkoittaa uusia asuntoja noin 900 asukkaalle. Tätä tuolla kaupunkiympäristölautakunnassa me käsittelimme aika pitkään ja tämä oli useamman kerran pöydällä. Meitä kiinnostivat, kun tämä on virkistysalue lähinnä, nämä luontoarvot. Nythän tässä kaavassa on siis tällainen kaavamerkintä, jossa lukee, että tämä lähivirkistysalue ja se luonnonympäristö ja sen alueella olevat sotahistoriaan liittyvät rakenteet suojellaan. Tarkoitus on, että tänne perustetaan luonnonsuojelualue, ja tämä on oikeastaan merkitty myös sinne Helsingin luonnonsuojeluohjelmaan, että tällainen perustetaan. Me saimme tuolta ympäristöpalveluista kanssa lisätietoja silloin lautakuntakäsittelyn aikana, ja sieltä kerrottiin, että tätä ei ole nyt tämän vuoden listalla, mutta olisi mahdollista esimerkiksi ensi vuodelle tai sitä seuraavalle. Sen takia olen nyt tekemässä tällaisen ponnin, jonka pointti on siis se, että kun me tästä kaavasta päätämme, me samalla lähettäisimme sen viestin, että me haluamme, että se luonnonsuojelualue sinne perustetaan nyt pikaisesti. Eli teen siis sen ponnin, joka siellä järjestelmässä on.

Kiitos.

Valtuutettu Stranius

Arvoisa puheenjohtaja.

Lyhyesti. Kannatan ponsiesitystä.

Kiitos.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

13.3.2019

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig